

Johannesjuhlat 25.7. 2015

Johannesjuhlien ohjelma Liedossa lauantaina

9.30	Lipunnosto Loukinaisten koululla	
10.00	Hartaushetki Liedon kirkossa ★ Kukkien lasku muistomerkeille	
11.00 – 14.30	Ruokaa ja kahvia Loukinaisten koululla ★ Kylä-, koulupiiri- ja sukukokoukset	
13.00 – 14.00	Johannes-Seura ry:n sääntömääräinen syyskokous	
14.30	Kotiseutujuhla Loukinaisten koululla	

Pääsymaksu 15 € (sis. tarjoilun), lapset ilmaiseksi

Johannes-Seura ry:n sääntömääräinen syyskokous

Johannesjuhlien yhteydessä Loukinaisten koulussa, lauantaina 25.7.2015 klo 13.00

Käsitellään sääntöjen 9§:ssä mainitut asiat sekä johtokunnan esitys kansallispukuhankkeen jatkamisesta.

– Johtokunta –

Nenämäentie 2, Lieto, Vanhalinna

Sunnuntai Karjalaisilla kesäjuhlilla Hyvinkäällä

Karjalaisia kesäjuhlia vietettiin tällä kertaa Hyvinkäällä. Sotien jälkeen sinne evakuoitiin noin 6000 karjalaista. Nykyisinkin väkimäärästä karjalaisjuurisia on neljännes. Viipurin konepaja, nykyisin VR:n konepaja toi tullessaan suuren joukon työväkeä. Hyvinkää on siis karjalainen kaupunki. Hyvinkään Karjala-seura on Karjalan Liiton suurin jäsenseura. Kaupunki sijaitsee Salpausselän harjulla ja siellä on asukkaita 46 000. Luonnonläheisyys on kaupungille ominaista. Rautateillä on ollut suuri merkitys kaupungin kehitykselle. Hyvinkäällä voi tutustua mm. Suomen Rautatiemuseoon.

Kiertoajelu kaupungilla ja karjalainen tori

Saapuessamme Hyvinkäälle meille jäi aikaa tehdä lyhyt kiertoajelu kaupungilla. Juhlien tapahtumapaikat sijaitsivat kaikki lähellä toisiaan kaupungin keskustassa. Viimeiseksi paikallistimme Pihkalan stadionin. Päiväjuhla vietettiin tällä Lauri ”Tahko” Pihkalan

nimeä kantavalla stadionilla. Hyvinkään Tahko on 100-vuotias, maineikas pesäpalloseura. Vanhan Villan suuressa Areena-hallissa levittäytyi Karjalainen tori. Tuotteita oli myynnissä kaikkien makuun. Iloinen puheensorina kuului kaikkialta, kun tuttuja tupsahteli vastaan. Usealla seuralla oli oma myyntipisteensä.

Karjalainen messu ja juhlakulkue

Karjalainen messu pidettiin Hyvinkään kirkossa. Kirkko on professori Aarno Ruusuvuoren suunnittelema ja vihitty käyttöön 1961. Uuden tyylin kirkko tuo ulkoapain katsottuna mieleen pyramidin tai kodan. Kirkon muodoissa toistuu kolmiokuvio. Kirkkoon mahtuu 630 sanankuulijaa ja urkuparvelle 250 henkeä. Kirkko täyttyi ääriään myöten. Messu sisälsi runsaasti kaunista musiikkia. Saarnan piti piispa Seppo Häkkinen ja liturgina toimi pastori Jyrki Rauhala. Saarnan aiheina olivat matkaanlähtö ja taakse katsominen. Yhteyksiä löytyi karjalaisten evakkomatkoista. Ehtoollisen jako kävi joutuisasti useasta paikasta.

Lähes puolitoista tuntia oli vierähtänyt ja nyt kiireesti bussille, joka vei meidät Hyvinkään Yhteiskoulun pihalle. Siellä oli jo runsaasti väkeä järjestäytymässä juhlakulkueeseen. Juoksin nopeasti väkijoukon läpi hakemaan seuran nimikylttiä. Ikävä kyllä sitä ei ollut eikä usean muunkaan pitäjän kylttiä. Johannes-Seuran lippua kantoi Sinkkosen Hannu, ja me muut ryhmityimme lipun ympärille. Sadetakit oli varmuudeksi puettava ylle, sillä taivas enteili sadetta. Juhlakulkue on sykehdyttävä näky. Liput liehuvat, rummutus antaa tahtia ja lähes kaikki marssijat ovat pukeutuneet värikkäisiin kansallispukuihin. Laulu raikuu marssiessa ja reitin varrella yleisö osoittaa suosiotaan. Kulkuetta johti juhlien järjestelytoimikunnan puheenjohtaja Pertti Joenpolvi ja Suomen lippua kantoi Uudenmaan Karjalaseurojen piirin puheenjohtaja Antti Kaikkonen. Kulkue viesti katsojille vahvaa karjalaista yhteenkuuluvuuden henkeä. Ei ole karjalaisuus mihinkään kadonnut, vaan elää vahvana heimon keskuudessa. Kulkue taivalsi runsaat puolitoista kilometriä ja päätyi lopulta Villatehtaan edustalle. Viereiseen Kaupungintaloon oli järjestetty ruokailu.

Päiväjuhla Pihkalan stadionilla

Vähitellen noin kolmetuhatpäinen väki asettui paikoilleen ja päiväjuhla alkoi. Aluksi seurattiin lippujen sisääntuloa ja laulettiin Karjalaisten laulu. Juontajana toimi iloinen, sanavalmis näyttelijä Eija Vilpas. Tervehdyksen juhlavälle esitti Karjalan Liiton puheenjohtaja Marjo Matikainen-Kallström. Tervehdyksensä olivat lähettäneet myös tasavallan presidentti Sauli Niinistö ja pääministeri Juha Sipilä. Suuri joukko Karjalaisen Nuorisoliiton tanhuajia täytti koko kentän näyttäen taitonsa. Musiikista vastasi Karelia-puhallinorkesteri, joka säesti myös upeaäänistä Hannu Lehtosta. Ohjelma koostui Olavi Virran, Reino Helismaan ja Toivo Kärjen musiikista. Hyvinkään ylpeys, Idols-kilpailun kuuluisuus Diandra sai yleisöltä vahvat suosionosoitukset. Suurkuoron ääni soi komeasti. Taivaalta alkoi tiputella

vesipisaroita, joka välillä yltyi kovaksi sateeksi häiriten juhlaväkeä.

Juhlapuhuja Mikko Kouki on juuriltaan karjalainen. Hän kertoi olevansa 75-prosenttinen karjalainen. Ulospäin suuntautuneisuus ja sosiaalisuus ovat karjalaista perintöä. Nuorempana hän oli asunut yli kolmessakymmenessä eri paikassa. Syyksi hän uskoo evakko-geenejä. Lopullisesti hän on juurtunut

Karjalan Liiton puheenjohtaja Marjo Matikainen-Kallström.

Turkuun. Hän on Turun kaupunginteatterin johtaja. Hänen isänsä Tapio Kouki on Turussa Torkkelin Killan puheenjohtaja. Karjalassa Mikko Kouki ei ole käynyt, mutta aikomus on sinne mennä. Hän siteerasi mumminsa sanoja: ”Tääl myö ei rakastuta mihinkää paikkaa, myö mämmää takasii.” Juhlapuhe oli sopivan mittainen ja mielenkiintoinen sisällöltään. Punaisena lankana kulki karjalaisuus, juurettomuus ja oman elämän kokemukset.

Ennen yhteisesti laulettua Maamme-laulua kuultiin kutsu ensi kesän juhille Seinäjoelle. Pääasiallisena tapahtumapaikkana on Seinäjoki Areena, jossa sade ei pääse kastelemaan. Pohjalaiset lupasivat pitää komiat Karjalaiset kesäjuhlat 17.-19.6.2016.

– Liisa Katajainen –

Johannes-Seuran lippua kulkueessa kantoi Hannu Sinkkonen, mukana marssi Liisa Katajainen. (Kuva: Ritva Kukkonen)
Kuva vasemmassa laidassa: Karjalan Liitto/Pelvas.

Päätoimittajan kynästä

Johannekselaisen päätoimittaja **Hannu Rastas**

Pitäjälehden roolia on tullut aprikoitua kesän keskellä. Tällainen lehtihän ei ole yhden totuuden torvi, vaan hyvinkin erilaisten kokemusten tai tietojen tai tilannekuvien foorumi. Lukijoidensa ja tekijöidensä näköinen. Siitä on kiteytynyt ajatus, että lehden tehtävä on auttaa muistamaan. Muistamaan kotiseutua, ihmisiä, tapahtumia. Nämä samat ainekset toimivat virikkeinä niille lukijoille, joilla ei ole suoria omia muistoja tai valmiita tiedonhankinnan kanavia. Tällä palstalla voin heti todeta kaksi hyvin erilaista esimerkkiä muistamisen avusta.

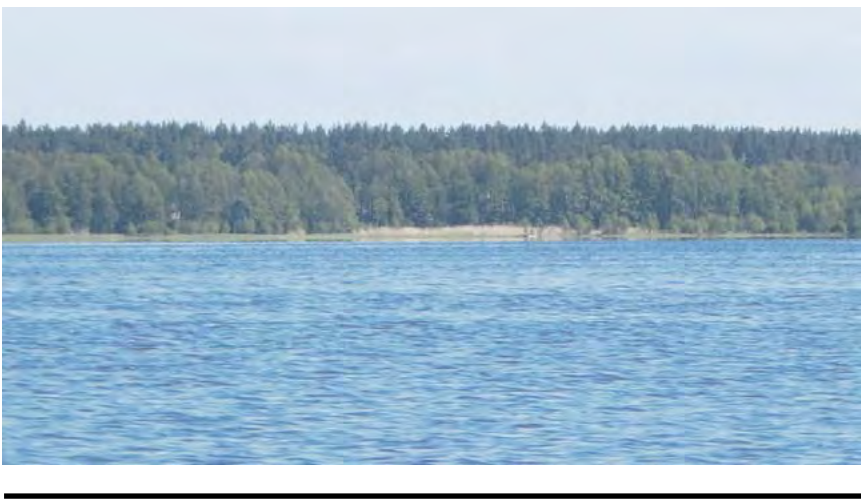
Karjalan matka sattuman varassa

Voit asettautua Joensuuhun tai Lappeenrantaan, valita muutaman luovutetun alueen karjalaispitäjän ja voit lähteä niihin aikamatkalle valiten vapaasti reitin ja käyntijärjestyksen. Matkan varrella pysähdyt sattuman mukaan ja tutustut pysähdyspaikan ympäristöön ohjeiden mukaan. Sattuma myös jouduttaa tai hidastaa matkaasi, mutta vastineeksi saat hyvää karjalaistietoa ja virikkeitä jatkoselvityksiin. Kun olet kiertänyt kaikki kohdepitäjäsi, palaat lähtöasemiin ja palaat voittajana. Jos joku kilpakumppanisi on ollut nopeampi, saat kuitenkin uusien tietojen avulla voittajan tunnelman. Tästä alkoi selvitä, että pelistä on kyse. Jo parikymmentä vuotta sitten rakennettu Matka Karjalaan –peli on uudistettu tämän ajan mielenkiintoiseksi lautapeliksi. Karjalainen Nuorisoliitto on toteutuksen taustalla ja pitäjäyhteisöt ovat hengessä mukana. Peli sopii kouluikäisestä eteenpäin. Liitteenä on hyvä pitäjäkohtainen tietopaketti. Peli antaa tietoa karjalaisesta maantiedosta, historiasta ja kulttuurista. Johannes on tasavertaisesti esillä pelissä ja aineistossa. Juhlapaikalta sen voi hankkia ja katsoa kuka perheestä pääsee Uuraaseen satamatöihin, keneltä Sakkolan porsaat tukkivat tien tai kuka lauleskelee Talikkalan markkinoilla.

Ponu on poissa

Päättilän Ponu liittyi reilut kolmekymmentä vuotta sitten lehtemme vakinaiseen avustajakaartiin. Nimimerkki tuli lapsuuden maisemista ja lapsuuden muistoista. Ponua ei karjalainen murrenankirja suoraan tunnista, mutta poikaviikaria tuo tarkoittaa johannekselaisen saariston murteella, niin olen tulkinnut. Päättilän Ponu oli tarkkasilmäinen ja tarkkakorvainen ympäristön havainnoija. Ja aina mukana siellä missä tapahtui sekä ottamassa kantaa asioihin tai maailman menoon. Pakinoitahan siitä syntyi, lukukelpoisia ja viisaita tuokiokuvia. Sellaisia joissa oli aina kesä ja karpäsiä, aurinkoa, merta, saaria ja hyviä kavereita. Jollei ihan kaikki ollut kaiken aikaa läsnä, niin mielessä ja muistoissa kuitenkin, rivien välissä vähintään ja taustana sille kaikelle muulle joskus vähemmän mukavalle maailmanmenolle. Johanneksen saaristolaisasukkaat, saivat hänestä hyvän aikakautensa tulkin ja muistamisen avittajan.

Nimimerkin takaa löytyi Oiva Kottonen, jonka muistotilaisuus on juuri pidetty. Hän osallistui myös viime syksynä järjestettyyn koulumuistojen kokoamiseen. Hänen lähettämänsä koulumuistot ovat osa laajempaa kokemusten tallentamista. Kirjoittajan muistoa voimme parhaiten kunnioittaa antamalla tilaa omille sanoille. Siksi olemme valinneet hänen tekstinsä tämän lehden koulumuistosivulle ja samalla esittelyyn Päättilän kouluvaiheet. Kiitos Ponu.

Aineiston toimittaminen

Aineiston toimittamiseen on käytettävissä useita eri vaihtoehtoja. Mieluiten otamme vastaan valmiiksi sähköiseen muotoon tehtyä aineistoa eli sähköpostilla tai levykkeillä toimitettua, mutta kaikki perinteiset menettelytavat ovat edelleen myös käytössä.

Sähköpostilla aineiston voi toimittaa osoitteeseen **hannu.rastas@dlc.fi** tai **marjatta.haltia@kolumbus.fi**. Levykkeet ja paperilla olevan aineiston voit lähettää osoitteella: tai voit toimittaa sen seuran toimistoon Piikkiöön: Johannekselainen, Myllytie 1, 21500 Piikkiö.

Pyydämme toimittamaan aineiston seuraavasti:

Seuraava numero ilmestyy elo-syyskuun vaihteessa. Aineiston toimittaminen viimeistään 15.8.2015 mennessä (painopv 27.8.).

Lehti lähtee jakeluun suoraan kirjapainosta. Osa tilaajista saa sen jo painopäivää seuraavana päivänä ja kaikki kotimaan tilaajat viimeistään kolmantena arkipäivänä painopäivän jälkeen. Jos aineiston toimittamisesta on kysyttävää tai ilmenee häiriöitä jakeluaikataulussa, ottakaa yhteyttä lehtitoimikunnan jäseniin.

Lehtitoimikunta

Kuolleita

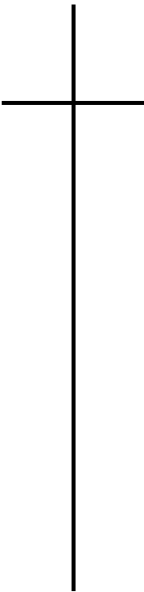
Elvi Onerva Föhr o.s. Ahokas kuoli 17.5.2015 Piikkiössä. Hän oli syntynyt 8.12. 1929 Johanneksen Revonsaaressa. Kaivaten muistavat Juha, Timo ja Päivi, Päivi, Riina, sisar perheineen sekä muut sukulaiset ja ystävät. Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.

Kaisu Kyllikki Hagelberg o.s. Lounaala kuoli 31.5.2015 Turussa. Hän oli syntynyt 8.4.1937 Johanneksessa. Kaivaten muistavat Merja perheineen, siskot perheineen sekä muut sukulaiset ja ystävät. Siunattu läheisten läsnä ollessa.

Lauri Hörkkö kuoli 6.6.2015 Paimiossa. Hän oli syntynyt 31.7.1919 Johanneksen Kaijalassa. Kaivaten muistavat Marja-Liisa perheineen, pojan lapset perheineen sekä muut sukulaiset. Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.

Jouko Reponen kuoli 20.5.2015 Turussa. Hän oli syntynyt 17.5.1931 Johanneksen Revonsaaren Räihälän kylässä. Kaivaten puolisoa, isää ja isoisää muistavat Maija, Esa ja Marja, Anne ja Timo, Minna ja Tapio, Henna ja Timo, Joonas sekä muut sukulaiset ja ystävät. Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.

Yrjö Tapio Tikka kuoli 5.5.2015 Paimiossa. Hän oli syntynyt 26.4.1929 Johanneksessa. Kaivaten muistavat Terttu sisko, siskon lapset perheineen sekä serkut ja ystävät. Siunaus toimitettu Paimion kirkossa 6.6.2015.

Rakkaamme

Oiva Uolevi Kottonen

* 18.10.1930 Johannes
+ 11.6.2015 Karina-koti

Ei merellä näy melojaa,
ei pihalla enää kulkijaa,
vain muistot siellä asustaa.
Me katsomme jälkiä kättesi töiden,
kiittäen, kaivaten, ikävöiden.

Ritva
Hannu, Annariitta, Annika, Arttu
Soile
Harri, Satu, Jesse, Jutta, Juhani

Siunattu läheisten läsnä ollessa.

Merkkipäiviä

90 v.

Urho Haakana, Kivitokeen kauppiaan poika, asuu Raumalla 25.7.2015
Lämpimät onnittelut!
t. Lapset perheineen

Ylioppilaita

Paimion lukiosta Niina Sini-Helmi Reponen. Vanhemmat Helena ja Tuomo Reponen, isovanhemmat Kerttu s. Pyökäri Revonsaaresta ja edesmennyt Kaarlo Reponen Koskijärveltä.

On Jean Sibeliuksen juhlavuosi. Kunnioitamme persoonaa, jolla on ollut suunnaton vaikutus suomalaiseen mielenmaisemaan ja joka yhä on lähettiläämme maailmassa. Virsikirjassa on kaksi Sibeliuksen sävellystä, tutun joululaulun lisäksi virsi 462, Soi kunniaksi Luojan, joka on veisatuimpia virsiä ja säveltäjän suosituimpia lauluja. Sibelius ei alun perin tarkoitannut sävellystään virreksi. Se on osa Helsingin yliopiston promootiokantaattia vuodelta 1897, silloin nimellä Soi kiitokseksi Luojan. Laulun sanat kirjoitti August Waldemar Koskimies, tutkija ja runoilija, jonka puoliso Ilta Koskimies sittemmin käänsi monia Sibeliuksen lauluja suomeksi

Mitä Sibelius mahtoi kokea nähdessään tämän runon ensimmäisen kerran, sen silloiset kaksi säkeistöä? Ehkä ne kertoivat 32-vuotiaalle säveltäjälle jotain siitä, mitä hän pohjimmiltaan kaipasi. Elämä on levotonta. Mutta jossain ovat juuret. Jossain on Jumala, Luoja, joka pitää huolta maailmasta. Ehkä hänen mielensä täytti kiitollisuus. Säkeet kutsuivat hänet säveltämään jotain innoittavaa, kohotavaa ja jopa riemukasta. Esittämisohjeeksi hän kirjoitti ”kansanlaulun tapaan, reippaasti”. Heti alkuun sävelkulkukin singahtaa ylös. Ajatus suuntautuu Jumalaan, irti arjen harmaudesta. Jumala on arjessa mutta myös arjen yläpuolella. Jumalaa ajattellemme ylevöityneesti ja kunnioittaen. Säkeen loppupuoli on seesteisen levollista tietoisuutta siitä, että ihminen elää Jumalan huolenpidon varassa.

Vuonna 1923 virsi ei tullut hyväksytyksi uuteen virsikirjaan, huolimatta komitean ehdotuksesta. Ehkä vierastettiin sitä, että se ei ole perinteinen Kristus-virsi. 15 vuotta myöhemmin se vihdoinkin pääsi virsikirjaan ja osaksi jumalanpalvelustamme. Tekstiä oli muokattu joissain kohdin reippaastikin.

Tapio Aaltonen, rovasti, Vihti
Aamuhartaus 02.06.2015

Tapahtumakalenteri

2015

HEINÄKUU

25.7.

Johannesjuhlat Liedossa

25.7.

Johannes-Seuran syyskokous Liedon Loukkaisten koulussa klo 13

25.7.

Vahtola-Rokkala-Riionsaari kyläkokous Johannesjuhlilla Liedossa klo 11.30

Kyläkokoukset 25.7.: ks sivu 6

ELOKU

5.8.

Kansallispukujen tuuletuspiknik klo 14-17 Käsityökeskus Miilan pihalla, Kirjakuja 2 Paimio, ks. sivu 9

Kotini Karjalassa

Muistan –
sinä seisot valkoisin kylj’in
keskellä koivujen,
ja räystääsi alle laatii
pesäänsä pääskynen.

Tiedän –
ovat seinäsi sortuneina
jo maahan rauenneet
ja talvista luontoa uhmaa
savupiiput vain mustuneet.

Älä itke kotini armas,
vaikk’ on seinäsi sortuneet,
vaikk’ ei räystääsi alle enää
tee pesäänsä pääskynen.
Joka yö minä unissani
rakennan sinut uudelleen.

– Eeva Tiilikainen –

Johannes-Seuran toimisto suljettu 9.7. – 4.8.

Aukioloajat elo-syyskuu

Elokuu

KE 5.8. 12-17

LA 8.8. 10-15

KE 12.8. 12-17

KE 19.8. 12-17

KE 26.8. 12-17

Syyskuu

KE 2.9. 12-17

LA 5.9. 10-15

KE 9.9. 12-17

KE 16.9. 12-17

LA 19.9. 10-15

KE 23.9. 12-17

KE 30.9. 12-17

Karjalaiset koolla Hyvinkäällä

Karjalaiset kesäjuhlat kokosivat yli 12 000 ihmistä moniin eri tapahtumiin. Teemoiksi oli nostettu kalevalaisuutta, Sibeliusta ja Toivo Kärkeä, jotka kaikki ovat kuluvan vuoden nimiä. Lauantai oli aurinkoinen ja kaunis päivä, sunnuntaina taas pääjuhlaan osallistujat saivat vettä niskaansa. Sadetta on saatu useillakin kesäjuhlilla, niin nytkin. Kulkueeseen ja pääjuhlaan riitti silti paljon väkeä.

Lauantaina 13.6. Hyvinkääsälissä järjestettiin Karjalaisen Nuorisoliiton Kansantanssikonsertti. Vuoden aikana luokitteluissa menestyneistä ryhmistä oli kahdeksan esittämässä taitojaan. Yleisön riemuksi esiintyjissä oli eri-ikäisiä tanssijoita. Esimerkiksi polkkapohjaisen tanhun esittäjillä vauhtia ja taitoa riitti vaikka muille jakaa. Juhlassa jaettiin myös tunnustuspalkinnot vuoden ryhmälle, ohjaajalle ja seuralle.

KNL:n vastuulla on myös aina pääjuhlan kansantanssiesitys. Tällä kertaa koreografiassa oli pesäpalloteemaa sekä idän ja lännen kilpailua mm. Aunuksen katrillin ja länsisuomalaishenkisen hitaan ja rauhallisen menuetin keinoin. Kuorokavalkadissa 300 laulajaa 11 karjalaiskuorosta osoitti taitojaan. Mukana oli myös lapsikuoro Mielikit. Tänä vuonna 70 vuotta täyttävä Turun Karjalakuoro oli yksi kavalkadissa esiintyneistä. Suositun piirakkakisan 38 osallistujasta nuorin oli 2-vuotias Ulla.

Karjalan maraton ja karjalainen tori

Kesäjuhlilla juostiin jälleen ns. Karjalan maraton eli 10 mailia (16,09 km) ja nuorten maraton eli 1,6 km. Johannes-

Seuraa edustaneiden juoksijoiden tuloksia: Miesten yleisessä sarjassa kultaa sai **Juho-Kusti Sivosavi** (1:08:46) ja 60-vuotiaissa **Veikko Sivosavi** (1:16:03). Naisten 45-vuotiaiden sarjassa kolmanneksi tuli **Marja Luukko** (1:37:16), 50-vuotiaiden sarjassa ensimmäiseksi tuli **Outi Sivosavi** (1:23:05).

Karjalaisella torilla kävi kauppa viipurinrinkeleistä fereseihin. Aika monen kainalossa näkyi uusittu lautapeli ”*Matka Karjalaan*”, joka on yli 7-vuotiaille tarkoitettu Karjalan historiaa, maantietoon ja kulttuuriin opastava peli, joka kannattaa hankkia lapsiperheeseen. Mukana on myös Johanneksen pitäjä, josta tiedot on saatu Johannes-Seuralta. Pelin hinta on 25 €.

– Kaija Sipilä –

Turun Karjalakuoro kesäjuhlilla

Karjalan Liiton perinteisiin kesäjuhliin osallistui järjestävän seuran ilmoituksen mukaan n. 12000 osanottajaa. Monipuolisen ohjelmatarjonnan yhtenä osana oli kuorokavalkadi, johon osallistui 11 kuoroa eri puolilta Suomea, kaukaisin Oulusta asti. Ilahduttavaa oli kuulla myös lapsikuoroa, joita mukana on ollut hyvin harvoin. Hyvinkää-sali, johon mahtuu n. 400 henkeä, oli kuta-kuinkin loppunmyyty, minkä seurauksena kuorot eivät mahtuneet katsomoon, vaan joutuivat odottelemaan vuoroaan taustatiloissa.

Turun Karjalakuoro oli taas mukana näkyvällä, noin 40 laulajan joukolla johtajanaan **Marianna Länne** ja säestäjänään **Tuula Sailola**. Kuoro esitti **Ilmari Pimiän** ja **Lauri Ikosen** säveltämän ja sanoittaman sekä paimiolaisen **Heimo Heimolan** sovittaman laulun ”Laulu Karjalalle” ja **Kim Kuusen** säveltämän ja sanoittaman ”Hiljaisen laulun”, jonka on sovittanut Marianna Länne.

Kavalkadi ei ole kilpailu, mutta jokainen kuoro saa välittömästi esityksensä jälkeen asiantuntijaraadilta palautteen, jossa raatilaiset kertovat mielipiteensä

esitysten tasosta; mikä oli hyvää, mihin pitäisi kiinnittää jatkossa huomiota jne.

Turun Karjalakuoro sai erittäin myönteisen palautteen niin sävelpuh-taudesta kuin rytmillisistä ansioistakin. Myös kuoron ulkoasu sai raadilta kehuja. Näillä kannustuksilla tänä vuonna 70 vuotta täyttävä kuoro valmistautuu in-nolla 24.10. Sigyn-salilla järjestettävään juhlakonserttiin.

– Veikko Liski –
Turun Karjalakuoro

”Matka Karjalaan” -lautapeli

Karjalaisen Nuorisoliiton 35-vuotisjuhlatuote, Matka Karjalaan -lautapeli vie seikkailulle luovutetun Karjalan pitäjiin aikaan, jolloin alue oli osa Suomea. Yli 7-vuotiaille suunnatussa pelissä opitaan hausalla tavalla alueen historiaa ja kulttuuria.

Pelilaatikko sisältää pelilaudan, puiset nappulat ja nopan, peliohjeet, pitäjä- ja sattumakortit sekä pitäjistä kertovan vihkon. Vihko on tehty yhteistyössä pitäjäseurojen ja -säätöiden kanssa.

Myyntihinta 25 €.
Vähintään 10 kpl:n erät 20 €.

Seurat voivat ottaa peliä myyntiin omiin tilaisuuksiinsa ja tapahtumiinsa. Ota yhteys Karjalaisen Nuorisoliiton toimistoon sopiaksesi myynnistä.

Tilaukset ja tiedustelut:

Karjalainen Nuorisoliitto
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki
toimisto@karjalainennuorisoliitto.fi
puh. 045 673 3223

www.karjalainennuorisoliitto.fi

Evakkoäiti-muistomerkki paljastettiin 5.6.2015 Helsingissä

Evakkoäideille pystytettiin muistomerkki, ja sen paljastustilaisuus oli perjantaina 5.6.2015 Helsingin Käpylässä Karjalatalon edessä. Muistomerkin on tehnyt taiteilija Juhani Honkanen.

Käytyjen sotien johdosta on pystytetty useita muistomerkkejä ja patsaita. Eräitä suurimpia sodan sankareita olivat evakkoäidit, jotka joutuivat käymään läpi monet raskaat kokemukset. Talvisodan syttyessä marraskuun lopussa 1939 yli 400 000 ihmistä Karjalankannakselta ja Laatokan pohjoisosista joutui siirtymään koti-seuduiltaan muualle Suomeen. Monelle perheelle lähtökäsky tuli viime hetkellä. Perheiden miehet ja isät olivat jo rintamalla.

Äitien tehtäväksi jäi monissa paikoissa evakuoinnin toteuttaminen. Osa lähtijöistä teki vielä toisenkin evakkomatkan jatkosodan aikana. Useissa perheissä suuren lapsijoukon lisäksi myös isovanhemmat oli saatava turvaan sodan jaloista. Lisäksi talvisodan syttymisen aikaan oli erittäin ankara talvi. Näistä koettele-muksista evakkoäidit selvisivät, vaikka vastaanotto ei ollut joka paikassa paras mahdollinen.

- Meillä kaikilla on kokemuksia ja muistoja omien sukujemme ja tuttaviemme evakkoäitien merkittävästä ja moninaisesta toiminnasta. He ovat muistomerkin ansainneet, toteaa muistomerkkitoimikunnan puheenjohtaja, viestintäneuvos **Jaakko Paavela**.

Karjalan Liiton vuonna 2012 käynnistämään evakkoäiti-muistomerkkihank-keeseen osallistuivat lukuisat yksityiset henkilöt, karjalaiset yhdistykset ja säätiöt. Myös valtiovalta tuki hanketta.

Muistomerkkitoimikunta: viestintäneuvos Jaakko Paavela (pj.), Karjalan Liiton puheenjohtaja **Marjo Matikainen-Kallström** (varapj.), valtioneuvos **Riitta Uosukainen**, ministeri **Matti Puhakka**, varatuomari **Timo Pellikka**, varatuomari **Risto Piepponen**, kauppaneuvos **Eino Tenhunen**, professori **Lauri Törhönen**, kirkkoneuvos **Risto Voipio**, päätoimittaja **Päivi Parjanen** ja toiminnanjohtaja **Satu Hallenberg** (siht.).

www.facebook.com/karjalanliitto

Juhani Honkanen

- Kuvataiteilija
- Syntynyt 1947 Lahdessa, asuu Hollolassa
- Naimisissa, kolme lasta
- Taideopintoja Lahden Taideyhdistyksen piirustuskoulussa
- Vapaa taiteilija vuodesta 1972

Patsaita:

- **Heikki Hasun monumentti, Anjalankoski 2003**
- **Sulo Nurmelan hiihtäjäpatsas, Hamina 2008**
- **Sotaorpojen muistomerkki, Lappeenranta 2012**
- **Kalevi Oikaraisen Susikalle Kuusamon Ruka 2014**

Myös valtiovalta on tukenut Evakkoäiti-patsashanketta.

----- KOULUMUISTOJA -----

Äidin pieni armahainen

Kuuma kesä on siirtymässä syksyyn. Tuuli oli yöllä kääntynyt lännen puolelle ja voimistunut viuhuvaksi myrskyksi. Pihapolku oli täyttynyt tuulenrepimistä koivunlehdistä ja kuivista männynneulasista. Porttia aukaistessa mietin: Onha täkii nyt aamu lähtee tälläsellä ilmalla kouluu. Paljo mukavampaa ois männä onkimaa tai sit haparmatkalle Kakinnieme. No se tässä nyt on tietenkii mukavampaa. ko alkaa tuo yläkoulu eikä enää taniitse männä sinne alakouluu.

Katoha, miten tuo ensimmäinen halayö on nipistänt noita Ispan Aukustin potatinvarsii. Ihanha nuo riippuut varret mustanna niinko tervarukkaset. Kahen viikon päästä pitäs alkaa se potatin-nostoloma ja sit se riemu alkaa. Tämä Rinssinmäelle soppii tää tuul, ko täs ei oo puita suojanna, kohtaha sitä ollaa koulun kentällä.

Sieltähä nuo juoksoot mäen yli Hiekkaniemestä, hannukkalalaisetkii. On niil olt aika soutaminen vastatuulee. Veke ja Peska siel juoksoot keuliilla, vanhat luokkakaverit pittää kiirettä.

- No terve terve, taas tultii, saa nähhä mihi luokkaa päässä ja mikä se mejjän opettaja on?

- Mie oon kuult, et Kankaanpää jäis eläkkeelle ja mejjän opettajaks tulis se Raita.

- No se olis hyvä, sit saatas pelata jalapallookii eikä aina sitä neljää maalii.

Saas nähhä, vieläks sitä joutuu likan viree istumaa, mie en ainkaa mäne.

- Enkä miekää.

Nuo kaik tuossa jonossa on ensluokalaisii, ei tuomosii viime vuonna näkynt. On siinä joku aika pienkii, onkha ne tarpeeksi vanhoikkaa? No nyt mejjän pittää männä tähä jonon päähä, täshä näit on muitakkii hurjii Nuutilast ja Kivitokkeest ast. Älähä siin tyrki, senkii mullikka, koitaha olla asemillas!

- Jaaha, teitä onkin näin paljon kolmasluokkalaisia. Mahtaakohan pulpetit riittää? Mennään nyt rauhallisesti sisälle katsomaan uutta luokkaa.

Ai se on tuo se Raita mejjän uus opettaja, ihan niinkö mie meinasinkii. Nuor

mies se on, kuinkaha kauva se saap meitä opettaa, ennenkö kertausharjoituksii joutuu?

Onpas hyvännäkösii nää uuvet kirjat. Aapiset jäi nyt nuoremmille, siinä sitä onkii niil tavvaamista. Mejjän pittää laitaa näihi kotonna päällypaperit. Tyttö saap auttaa, se on siinä paremp ko mie.

Hyvä et tul tuo ruokatunti, joha täs on nälkääkii. Lihassoppaa näyttäis olevan lautasilla. Pittää ottaa omasta kontista maitopullo ja leivänpalat, sit vaa Iusikkaa suuhu. Äitiskä on vähä liian tiukkaa painant tuon pullonkorin. No lähtööhä se, ko oikein väännän. Nuuhkasen vähä tuota pullonsuuta, hyvältä haisoo, ei oo hapanta. Potatit

ainakii on hyvvi näin alkusyksynnä, eikä tässä servassakkaa oo mittää vikkaa ja onha tuossa joku lihapalakii.

Nää välitunnit nää ne on kaikkiist mukavampii. Telmii saap kaveriin kans, kiusata vähä tyttöi ja katsella millo syntyy oikein kunnan tappelu. Ne kaik tappelut pietää tuol saunan takanna pois opettaijiin silmiistä. Tää ensmäine päivä taitaa männä ilman tappeluu. Kaik vaa huuttaat, hälisööt ja haastaat koko kesän iestä.

Tännehä myö ei olla ennen päästytkkää, tänne veistoluokkaa. Mitähä saapasrenkii sitä nyt joutuu tekemää? Tussarinperän mie ainakii tien ko tää on niin hyvät vehkeetki.

Sit olis kiva tehä äitille vaik uus leipälapio, vanha onkii jo niin kulunt. Ensmäine tunti männöökii näihe työkaluin tutkimises, kovast nuo varottoot, ettei kävis mittää vahinkoo.

- Tällä ensimmäisellä laulutunnilla me ei vielä lauleta joululauluja. Ehdimme niitä sitten,

kun joulu lähestyy. Rakkaat lapset, olette varmaan huomanneet, että maailmalla ja etenkin

Euroopassa on taivaalle noussut mustia sodan pilviä. Oma maakuntamme Karjala on jälleen uhattuna, joten laulakaamme ensimmäiseksi Karjalaisten laulu.

- Hyvinhän se meni, pojat olisivat voineet laulaa kovemmin. Jaha, mitä sitten lauletaan seuraavaksi?

- No Heimo, sinä viittasit.

- Opettaja, miten olis jos laulettais se Kytösavun aukeilla mailia on kansa.

Kotimat kallakin Ponulla riitti miettimistä:

On se muuten mallillaa tää nykymaailma. Siel naapurin ratiassa ne on kertoneet, et se Saksan Hitler tai mikä Aatu se nyt on, ni se on hyökänt Puolaa. Mut onha se niin ettäällä se Puola, et eihä se varmast tänne mittää vaikutaa.

Vaik kylhä se ryssä on meiltkii vaatint rajaa siirrettäväks ja sit noita Suomenlahen saarii. Mut ei myö sille mittää anneta, koha uhkailoo.

- Päätilän Ponu (Oiva Kottonen) -

Päätilän koulun oppilaat v.1938, opettajat: Salli ja Oiva Raita ja Aina Kankaanpää.

Muistoja kouluajoilta 1939-1946

Sain kosketuksen kouluelämään syksyllä 1939, kun veljeni oli Johanneksen kansakoulussa opettaja Heinosen opissa koulun toisella luokalla. Kuva luokan oppilaista kirjassa *Johannes muistoja kuvina* on sivulla 174. Opettaja oli kutsunut seuraavana vuonna kouluun tulevat lapset tutustumaan kouluun ja opetukseen. Istuin luokassa veljeni rinnalla ja seurasin opetusta ja oppilaiden käyttäytymistä luokassa. En muista, mitä niillä tunneilla opetettiin - lukemista ja laskentaa kaiketi ja ehkä piirsimme, lauloimme. Mieluisa kokemus.

Meidät evakuoitiin ensin Muurlaan ja sieltä Kaarina. Elokuussa 1940 alkoi 1933 syntyneille varsinainen kansakoulu. Sairastuin hieman ennen koulun alkua johonkin vatsatautiin ja jouduin Turkuun lastensairaalaan kuukaudeksi. Siellä oli muistaakseni lääkärinä Kärki. Päästyäni sairaalasta menin kouluun. Se oli mäenrinteessä päätien yläpuolella,

vasemmalla puolella Turusta tultaessa. Opettaja oli vanhahko naisopettaja. Hän ei suostunut minulle erikseen opettamaan mitä muut olivat kuukauden aikana oppineet. Osasin lukea sekä tavuittain että suoraan. Olin oppinut veljeltäni, kun hän luki läksyjään ääneen. Laskentaa en osannut eikä opettaja halunnut opettaa, vaan käski laskea. Kun en tiennyt, mitä piti laskea, laskin $1+1=2$, $2+2=4$ jne. Opettaja suuttui ja veti henkselit laskuvihkooni laskujeni yli. Onneksi meidät siirrettiin pian Lietoon. Asetuimme siellä Moisin taloon mv Oskari Heinisen tilalle vastapäätä Liedon kirkkoa Aurajoen toiselle puolelle. Talon väki oli ystävällistä ja arvosti meitäkin. Isä sai pysyvästi osallistua maatilan töihin.

Heinisellä oli 5 omaa poikaa ja yksi ottopoika, yksi tytär, sisäkkö ja 2 karjakkoo. Töitä riitti kaikille. Moisio oli meille mieluisa evakkopaikka. Vierailimme heillä taas vuosina 1946-1950.

Liedossa menin kouluun. Se toimi Kurmantuvalla lähellä kirkkoa ja vastapäätä yläkouluu. Opettajani Hilja Koski

oli ystävällinen ja kiva opettaja. Hän olisi siirtänyt minut joulun jälkeen jo toiselle luokalle. Äitini ei pitänyt sitä tarpeellisena, joten suoritin ensimmäisen luokan kokonaan.

Koulumatka tehtiin sulan vedon aikana ylittäen Aurajoki sairaanhoitajan talon kohdalla olevia portaita pitkin tai veneellä suntio Suomenen soutuessa joen yli. Kun jää ei kantanut eikä veneelläkään päässyt, käveltiin Kurkelan sillan kautta, jolloin matkaa tuli useita kilometrejä ja aikaa meni sen mukaan, kuin mitä lorvailtiin matkan varrella. Kerran Kurkelan sillan lähellä tuli vastaan miespyöräilijä kantaen kainalossaan paperiin käärittyjä pullapitkoja. Yksi pitko putosi, mutta hän ei sitä huomannut, vaan jatkoi vinosti matkaa, kun oli alamäki. Me otimme pitkön ja söimme sen porukalla.

Oppilailla piti olla omat eväät. Se koostui yleisesti voileivistä ja pullomaidosta. Talvella kouluun mentiin hiihtäen eväät repussa kirjojen joukossa. Pakkasella maito jäätty. Koululuokassa oli pystyuni, jolla luokkaa lämmitet-

tiin. Uunin luukut avattiin ja maitopullot asetettiin sopivalle etäisyydelle lattialle riviin sulamaan. Syksyllä piti viedä puolukoita kouluun talvea varten. En tiedä, söikö opettaja marjat.

Kouluun käynti oli minulle helppoa. Luin läksyt kotona aina ääneen. Harrastin piirustusta, lukemista ja liikuntaa. Luin ääneen lehtiäkin, kun äiti hääras hellan ääressä. 1941 luin Kotiliedestä, että lapsia viedään Ruotsiin turvaan sodan jaloista. Esitin isälle ja äidille, että minäkin lähdän Ruotsiin. Ehdotustani ei otettu todesta, ja niin se unohtui kolmeksi vuodeksi tullen esille kesällä 1944 ja toteutuen silloin elokuussa.

Palasimme Johannekseen keväällä 1942. Koulu oli tilapäistiloissa joen toisella puolella. Rakennus ei ollut varsinaisesti koulurakennus. Tästä koulusta jäi mieleeni kouluruoka. Se tuotiin jostain ämpärillä luokan eteen, ja opettaja jakoi jokaiselle osansa. Parhaiten muistan terveyskeiton, joka oli kauravelliä rusinoilla. Sitä jonotettiin poikien kanssa. Jonossa hörpittiin ensimmäinen annos ja näin kerittiin saada toinenkin kupillinen. Epämiellyttävän ruoka oli lihakeitto. Siinä ui harmaan liemen päällä läskikimpaleita. Ne me heitimme ikkunasta ulos. Siellä oli odottamassa lähitalon koiria. Se raukka oli niin ahne, että lihoi eikä pystynyt kunnolla liikkumaan. Omistaja ei varmaan tiennyt mistä koiria sai ruokansa.

Vaihdoin sitten jossain vaiheessa koulurakennusta ja tulimme lähelle kosken siltä. Talvella 1943 vihollinen pommitti ja kolme pommia putosi lasitehtaan lähialueelle - yksi koulun pihaan. Tiltu ilmoitti radiossa, että Johanneksen rautatiesilta tuhottiin. Se oli pommituksen tavoite.

Muutimme maaliskuussa 1944 äidin kotiin Rääkkylään. Isä kuoli joulukuussa 1943. Äidin veli kaatui joulukuussa ja hänen äitinsä kuoli helmikuussa 1944. Kotimme jäi Johannekseen täytenä. Se oli uudisrakennuksessa tulevan saunan tiloissa. Päärakennuksen tarvikkeet olivat taapelissa pihalla. Kävin kevään koulua Rääkkylän Oravisalon koulussa. Siltä ajalta ei minulla ole erikoisia

muistoja Emme saaneet Johanneksesta mitään, kun emme tienneet rintamatilanteesta ennen kuin Viipuria kiireellä evakuoitiin. Siinä vaikeassa tilanteessa tuli uudestaan esille sotalapsi-asia. Lupasin lähteä Ruotsiin. Äiti sanoi, että sillä ehdolla, että otat pikkuveljen mukaan ja huolehdit hänestä.

Niinpä minä pikkuveljeni kanssa matkustimme Vaasan kautta sotalapsiksi Ruotsiin. Se onkin jo toinen tarina. Tulimme sieltä huhtikuussa 1946 Turun kautta Paimioon. Kävin Ruotsissa kansakoulun viidennen ja kuudennen luokan ja sain päästötodistuksen, joten en mennyt enää Paimiossa kansakouluun, vaikka toukokuu olisi ollut vielä koulu aikaa.

Syksyllä menin Paimion Yhteiskouluun. Näin minun kansakoulupiskeluni oli monivaiheista ja mielenkiintoista. Opettajani Ruotsissa vuosilta 1945-46 oli Katri Hintikka. Hän muutti Ruotsista suoraan Amerikkaan ja jäi sinne ja avioitui siellä amerikkalaisen Pietilän kanssa. Opettaja Pietilä (o.s. Hintikka) vieraili meillä Tuusulassa kesällä 1996. Löysin hänet TV:n Hakupalat- ohjelman kautta. Hänen serkkunsa näki ohjelman ja antoi osoitteen. Kirjoitin hänelle. Hän oli yllätynyt ja kaivanut matkalaukustaan Ruotsin muistot (laukku avaamatta yli 40 vuotta). Sieltä löytyi mm. meidän poikien tekemä joulukortti jouluna 1945. Siinä oli meidän 36 pojan nimet. Olimme lasten kodissa (Finska Barnhemmet, Klingsbo, Store Skedvi). Se oli kiva paikka. Muistelimme menneitä. Häinkin valitti sitä, ettei omistanut silloin kameraa. Olisi ollut kiva katsella silloisia valokuvia. Olin sitten TV:n löytöpalloissa kertomassa opettajan löytymisestä ja vierailusta. Toimitus olisi mielellään tullut kuvaamaan tapaamista Tuusulaan, mutta kameramiehet olivat silloin varattuja. Hakupalojen alkukuvaukset suoritettiin kotonamme Tuusulassa.

Näissä koulumuistoissa
- Urho Tolvanen -

Opettaja Heinosen luokka Rokkalan kansakoulusta v. 1939.

Päätilän kansakoulu – monta kertaa tuhkasta noussut Feeniks-lintu

Opintien alkuun toisaalla

Uuraansaaren eteläosasta Kivitokeen tai Päätilän kylistä opintielle pääseminen oli 1800-luvun loppupuolella harvoille mahdollista. Vain kolme poikaa Kivitokee-Päätilästä oli päässyt kouluun Vaahতোলা, jossa he asuivat sukulaistensa luona. Vasta Monolan kansakoulun aloittaessa toimintansa vuonna 1898 pääsi useampi kylien lapsista saamaan osansa sivistyksestä. Koulumatkaa Monolaan tuli vain muutama kilometri. Monolassa käytiinkin koulussa seuraavan lähes neljännesvuosisadan ajan, ja myöhemminkin ajoittain.

Päätilän kansakoulun oppilaat ja keittokurssiin osallistuneet maatalouskerholaiset v. 1932, vasemmassa portaikossa opettaja Aina Kankaanpää, opettajat Evi ja Väinö Mäkelä oikealla.

Oma koulu aloittaa

Päätilän oma kansakoulu aloitti toimintansa 10.9.1923 yläkouluna. Koulun ensimmäiseksi opettajaksi tuli viipurilaissyntyinen **Aina Aurora Kankaanpää**, joka oli opettajana Päätilässä talvisotaan asti. Alkuun koulupiirin muodostivat Kivitokeen ja Päätilän kylät. Ensimmäisenä lukuvuonna oppilaita oli 31. Koulutontin omisti alun perin **Aleksanteri Kouvonon**. Käsityötunnit pidettiin **Anton Kaukosen** talolla.

Päätilän kansakoulu, rakennusvuodesta ei tietoa.

Useita tulipaloja?

Joidenkin lähteiden mukaan Päätilän ensimmäinen koulurakennus paloi ”yhtenä pakkasyönä” taikka ”talvella ennen joulua”, ja ”vuonna 1923”. Koulua käytiin sen jälkeen **Juhana Kaukosen** talossa eli ”Kallelassa”. Alakoulu aloitti toimintansa 13.9.1926, ja sen ensimmäisenä opettajana aloitti **Aili Ester Rusanen**. Alakoulu lienee toiminut rakennuksessa, jossa oli ennen viipurilaisten lasten kesäsiirtola, ja alakouluksi muututtuaan sitä kutsuttiin Siirtolankouluksi. **Pauli Kouvosen** mukaan Siirtolankoulun sytytti salama,

Laura Kaukonen Ojanperänmäeltä taas kirjoittaa Siirtolankoulun palaneen talvella ennen joulua.

Oliko tulipaloja siis kuitenkin vain yksi vai useampi? Milloin? Tarkennusta tiedoille etsivä löytäneek vastauksia Mikkelin maakunta-arkistosta Johanneksen kunnan kouluarkistosta. Lehti uutisia aiheesta saattaa löytää käymällä jossakin Suomen kuudesta vapaakappalekirjastosta. Niissä voi selailta suomalaisia sanomalehtiä kattavasti vuodesta 1919 alkaen.

Vuodesta 1928 lähtien alakoulun opettajina toimivat johtajaopettajien puoliset. Virkoja oli yksi alakoulun opettajalle, kaksi yläkoulun opettajille. Oppilaita oli 84.

Koulun ensimmäisenä miesopettajana ja samalla koulun johtajaopettajana aloitti syksyllä 1928 viipurilainen **Väinö Mäkelä**. Hän opetti vaimonsa **Evin** kanssa Päätilässä viiden vuoden ajan. Perhe muutti sen jälkeen Vaasaan ja sieltä Helsinkiin. Väinö Mäkelä tunnettiin myöhemmin erityisesti laajasta koulukirjatuotannostaan – hän julkaisi kaiken kaikkiaan nelisenkymmentä kirjaa. Väinö Mäkelä johti paikallista

sekakuoroa, ja koulu toimi erilaisten tilaisuuksien ja juhlien pitopaikkana. Koulupiirin koko harrastustoiminta keskittyi koululle.

Jälleen liekeissä

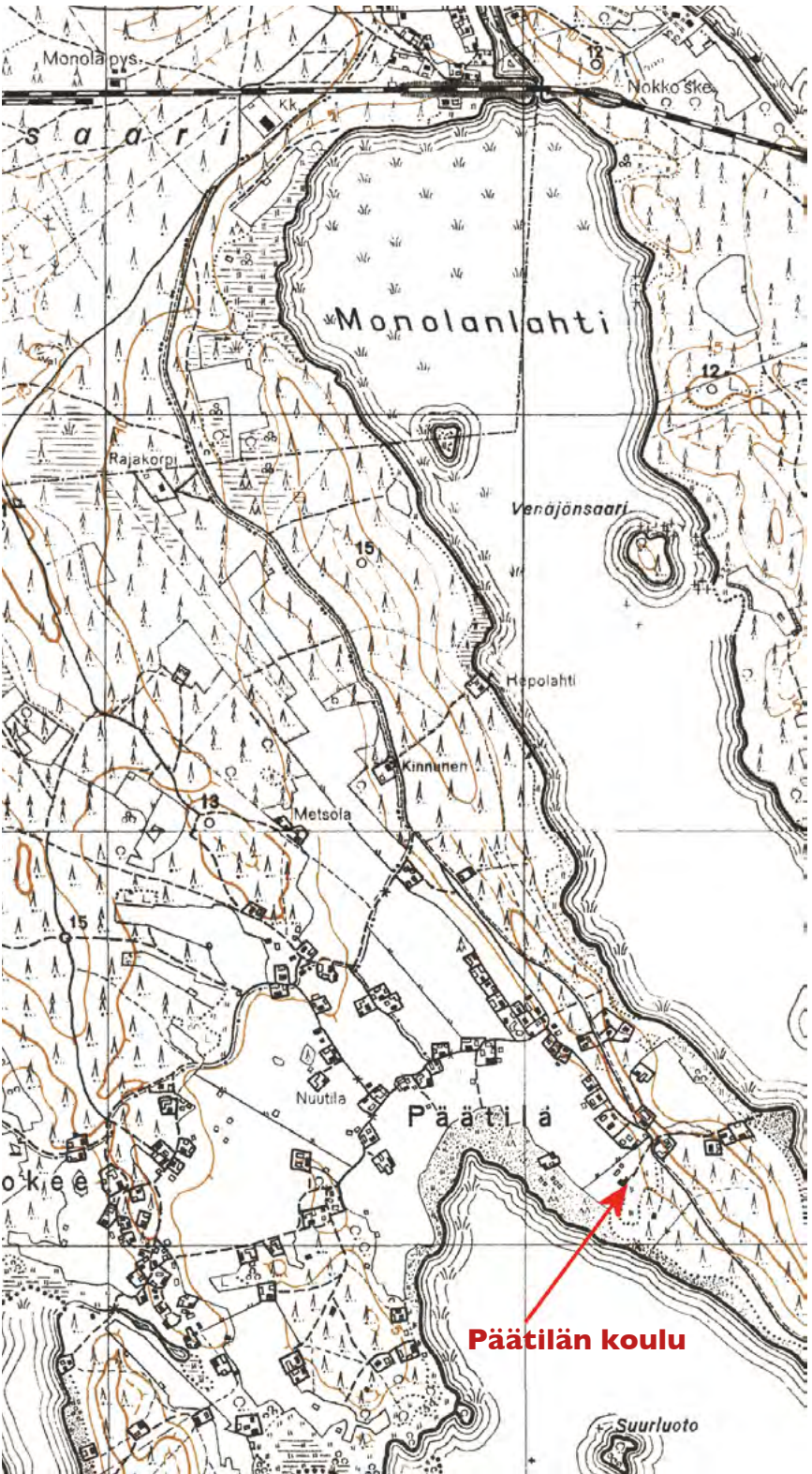
Oltuaan käytössä vain kahden lukuvuoden ajan koulu jäi jälleen liekkeihin. Oli paras heinäkorjuu-aika heinäkuussa 1930. Palon sytytti ukkosmyrskyn palosalama. Paloa sammuttamaan tulleet VPK:laiset ja sammutuskalusto tuotiin paikalle poliisimoottorin hinaamana kuuden kilometrin päästä. Koulun palon jälkeen **Mäkelän** opettajapariskunta perheineen asui kaupanhoitaja **Anton Uskilla**. Yläkoululaiset joutuivat jälleen yhdeksi lukuvuodeksi kolmen kilometrin päähän Monolan kouluun iltavuoroon. Alakoululle löytyi paikka Uskin naapuritalosta, **Konsta Kaukosen** suuresta pirtistä.

Päätilässä 1930-luvulla

Päätilän seuraavaa koulua alettiin rakentaa tammikuussa 1931, ja rakennuksen vihkimisjuhlaa päästiin viettämään jo 11.10.1931. Työ teetettiin kunnan varatoina työttömillä. Kokonaiskustannukset olivat 340 000 markkaa. Uusi koulu sai myös keskuslämmityksen.

Aina Kankaanpään lisäksi 1930-luvulla koululla opetti Mäkelöiden lähdön jälkeen kaksi opettajapariskuntaa, ensin **Aune** ja **Mikko Suhonen**, sen jälkeen **Salli** ja **Oiva Raita**.

Päätilän koulupiiri laajeni käsittämään Kivitokeen ja Päätilän lisäksi vielä Hannukkalan kylän. Hannukkalan lapset siirtyivät Päätilän kouluun vuodesta 1935 alkaen. Sitä ennen he joutuivat kulkemaan ensin Monolan koulussa, siten Kaislahdessa, mistä siirto Päätilään tuli koulun liian suuren oppilasmäärän takia. Johanneksen kunta kustansi koulumatkaa varten veneen ja soutajan, joka

kuljetti lapset Päätilän Hiekkaniemeen. Talvella oli kuljettava suksilla ja kolkalla jäätä pitkin. Rospuuttoaikaan tuli koulumatka pidemmäksi, kun oli kierrettävä Monolan kautta – yhteen suuntaan matkaa tuli viisi kilometriä.

Ennen talvisotaa Päätilä ehti juuri saada oman piirikirjastonsa. Vähän ennen talvisodan syttymistä koulussa oli 90 oppilasta. Koulurakennus tuhoutui talvisodan aikana.

Takaisin Päätilässä

Jatkosodan aikana evakkojen takaisin palaamisen jälkeen Johanneksen koululiikunta totesi, että vuokrahuoneeseen saanti Päätilästä oli hyvin vaikeaa ja matkat piiriin eri puolilta pitkät ja vaikeakulkuiset. Päätettiin, että alakoulu pidettäisiin 18-viikkoisena. Koulutyö pääsi alkamaan syksyllä 1942. Päätilän alakoulu aloitti Rapalassa **Mikkosella**.

Toinen alakoulu oli Hannukkala **Anni** ja **Jaakko Kaukosella**. Yläkoulu puolestaan toimi kulloinkin vapaana olevassa luokassa. **Maija Kaukosen** mukaan koulu toimi jonkin aikaa myös **Juhana Uskin** talossa.

Vuoden 1943 alussa Johanneksen kunta päätti rakennuttaa Päätilään uuden kansakoulun. Koulu (1200 m²) rakennettiin laudoista kouluhallituksen tyyppipiirustuksien mukaan. Urakoitsijana oli viipurilainen rakennusliike **Salvos Oy**. Vihkiäisjuhlaa päästiin viettämään tiistaina 30.11.1943. Koulun opettajina toimivat **Hilma Niemi** ja **Jenni Pulliainen**.

Vain muistot jäljelle jää

Etsivä löytäneek Päätilän menneistä ajoista kertomaan vielä nykyäänkin viimeisimmän koulun kellarikerroksen kivrappuset. Koulun muisto sen sijaan elää edelleen mielisissä vahvasti Päätilän koulupiiriläisten ylläpitämänä.

Päätilän koulupiiriläiset – ensin nimellä Päätilän koulupiiritoimikunta – perustettiin vuonna 1986.

Opettajia Päätilässä

- **Aina Aurora Kankaanpää**, ensimmäinen opettaja (1923-1939)
- **Aili Ester Rusanen**, ensimmäinen alakoulun opettaja (1926-1927)
- **Lempi Lempiäinen** ja **Tyyne Nisonen**; viransijaiset lukukaudella 1927-1928 Aili Rusasen kuoleman jälkeen
- **Evi** ja **Väinö Mäkelä** (1928-1933)
- **Aune** ja **Mikko Suhonen** (1933-1936)
- **Salli** (o.s. **Uusitalo**) ja **Oiva Raita** (1936-1939)
- **Jenni Pulliainen** (1942-1944)
- **Hilma Niemi** (1942-1944)

Lähteet:

- Johanneksen pitäjähistoria, s. 512-513, 651-653
- Kylillä ja kujasilla – Päätilä, Kivitokee, Hannukkala
- Jäi vain nimi sankarin, **Pirkko Kanervo**, s. 262-263
- Johannekselainen: 4/2003: Päätilän kansakoulun opettaja Väinö Mäkelä 102 vuotta

Kesäterveiset ja lämpimät kiitokset puhelimesta haastatetuille:

- **Eva Ahlroth** (o.s. **Kankaanpää**), joka vietti kesä Päätilässä tätinsä Aina Kankaanpään luona 1930-luvulla
- **Marita Ahlroth**, Aina Kankaanpään sukua, Eva Ahlrothin tytär
- **Urho Haakana**, Kivitokeen kauppiaan poika, Päätilän koulussa vsta 1934
- **Maila Palsio**, Päätilän Rinssin Kaukosia, Päätilän koulussa vsta 1931

– Sari Scimone –

Johannesjuhlat

Tervetuloo Johannesjuhlille Lietoon

Heinäkuun viimeisenä lauantaina vietetään totutusti Johannesjuhlia, mutta tällä kertaa juhlat ovat poikkeuksellisesti Liedossa ja vieläpä aiemmista juhlista poikkeavassa paikassa. Vielä viime kesänä ajatuksena oli viettää tulevat juhlat Paimiossa, mutta Paimion koulukeskuksen peruskorjauksen aikaistuminen muutti suunnitelmat ja varsin nopeisiin käänteisiin tottuneet lietolaiset aktiivimme olivat valmiit ottamaan tulevat juhlat vastuulleen.

Juhlien yhteydessä pidettävän seuran syyskokouksen asialistalla on tällä kertaa iso asia jäsenistön ratkaistavana. Johtokunta on seuran yleisen kokouksen valtuuttamana valmistellut esityksen kansallispukuhankkeen jatkamisesta. Kysymys on taloudellisesti mittavasta hankkeesta, mutta myös karjalaisen ja etenkin johannekselaisen kulttuuriperinteen taltioimisesta jälkipolville. Lisäksi kokouksessa päätetään suuntaviivat ensi vuodelle ja päätetään johtokunnan kokoonpanosta tulevalle vuodelle. Siis jokainen jäsen aktiivisesti kokoukseen käyttämään omaa ääntään.

Maailmanpoliittinen tilanne tuntuu epävakaalta vuosikymmenten vakaisiin aikoihin tottuneille suomalaisille. Viimeisen vuoden aikana monet eurooppalaiset ovat joutuneet jättämään kotinsa. Krimin tataarit ovat joutuneet lähtemään asuinsijoiltaan Ukrainan itäisen alueen konfliktin seurauksena ja samalla Ukrainan kansa on joutunut jaon eteen. Eurooppa tarvitsee vakautta ja rauhaa - toivottavasti maltti ja järki säilyy Euroopassa nyt ja tulevaisuudessa.

Odotan innolla ja mielenkiinnolla Liedon Johannesjuhlien juhlatoimikunnan meille kaikille luomia juhlapäivän puitteita. Itse juhlapäivän henki syntyy meidän johannekselaisten kokoontumisesta, myönteisestä karjalaisesta ilmapiiristä ja mukavasta puheensorinasta, kun taas haastellaan kohvin ääressä.

Nähdään Liedossa ! Tuutha siekii ?
– Janne Aso –
Johannes-Seuran puheenjohtaja

Lämpimästi tervetuloa Johannesjuhlille !

kosket kuohuu, järven aallot loiskuaa, säveleitä salot huokuu, ikihongat humajaa. Tai silloin, kun lauletaan, että ”laps olen kauniin köyhän Karjalan, nyt vaikka vierahissa vaellan.” Sanat ovat niin kuvaavia ja puhuttelevia. Aivan kuten monessa Johannesen kylän nimessäkin on luontokuvaus läsnä; Kukkola, Tikkala, Karhula, Revonsaari, Vaahtola jne.

Topelius on aikanaan kuvannut karjalaisia siten, että ”he ovat herkkämielisiä – tulevat herkästi surulliseksi ja helposti iloiseksi, rakastavat leikinlaskua ja kauniita lauluja, joita heidän omat runoniekkansa sepittävät.” Allekirjoitan tämän ja olen iloinen sekä ylpeä kaikista karjalaisista ystäväistäni. Olen oppinut Teiltä, että pitää olla tyytyväinen vähäänkin, etsiä ilosanoja joka päivä, kannattaa riisua ajoissa kaikki turha pois, olla ylpeä juuristaan, mennä eteenpäin ennakkoluulottomasti ja tukea lähimmäistä aina kun voi. Kiitos Teille!

Nyt kaipaamme jo Salmen leipomia karjalanpiirakoita - niitä sellaisia oikeita piirakoita - ja muikkuja, jotka on savustettu heti verkoilla käynnin jälkeen. Nam, vesi herahti kielelle. Ei auta kuin kääntää auton nokka kohti hersyviä tuoksujia.

Tulkaa ilolla Lietoon ja nauttikaa yhdessäolosta.

– Laila Mäkelä –
Sivistysjohtaja

9.30 Lipunnosto Loukinaisten koululla

10.00 Hartaushetki Liedon kirkossa

Johanneksen kirkonkellot

Virsi 183, 1-3

Puhe ja rukous

Pastori Veikko Sailola

Virsi 581

Kukkien lasku muistomerkeille

Kukkien lasku sankarihaudalle ja Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkeille

11.00-14.30 Ruokaa ja kahvia

Loukinaisten koululla

Kylä- koulupiiri- ja sukukokoukset

13.00-14.00 Sääntömääräinen syyskokous

Koulun juhlasali

14.30 Päiväjuhla

Koulun juhlasali

Juontajana Pekka Teräväinen

JUHLAOHJELMA

Tervetulomusiikkia

Tuula Sailola, piano

Tervehdyssanat

Johannes-Seuran puheenjohtaja
Janne Aso

Johanneslaulu

yhteislauluna

Musiikkia

Evakkosiskot

Juhlapuhe

Professori emeritus Keijo Virtanen

Karjalaisten laulu

yhteislauluna

Musiikkia

Kia Keskitalo
säest. Anna Alastalo

Ansiomerkkien jako

Pitäjälehti Johannekselaisen huomionosoitukset

Päätössanat

Maammelaulu

yhteislauluna

Kylä-, koulupiiri- ja sukukokoukset

Kokoontumispaikat ovat koulun luokissa. Opastukset tarkemmin paikan päällä
Luokkia on kahdessa eri kerroksessa

Hankalan koulupiiri ja Pukin koulupiiri..... 12:00

Hörkön sukuseura..... 11:45-12:30

Kaijalalaiset 12:00

Kaislahden koulupiiri 11:00

Karhulalaiset 12:00

Koskijärveläiset 11:00-11:45

Matti Pentin jälkeläiset..... 11:00

Päätilän koulupiiri 11:00

Vaahtola-Rokkala-Riionsaari 11:30

LIETO

www.lieto.fi

Hyvää kesää!

POP Pankki

Piikkiön Osuuspankki

www.poppankki.fi

Autokorjaamo Testipiste M. Hiiri

Hallimestarinkatu 22
20780 KAARINA

Puh. (02) 243 5585
Faksi (02) 243 5100
Gsm (0400) 824 767
markku.hiiri@testipiste.fi

INSINÖÖRITOIMISTO Jari Sairanen Oy

0500 523 154

Print
Gosmo

Liedon Tili- ja LKV [A] Kiinteistöpalvelu Oy

Hyvättyläntie 4, 21420 Lieto
www.liedontkp.fi

Tapio Hänninen p. 010 423 2711

Virjonen Oy

Maanrakennusta
vuodesta 1974

Pronssikuja 3, 21410 Vanhalinna, sähköposti: toimisto@virjonen.fi

www.virjonen.fi

Tervehdyksenme juhlaeväelle!

MATKATOIMISTO

VISTAMATKAT

PAIMIO, VISTANTIE 24, PUH. 477 5600, FAX. 477 5614

**PITOPALVELU
Oili Riikonen**

Puh. 050 359 65 63 • oili.riikonen@elisanet.fi

STUDIO GRAFESA

www.grafesa.fi

Lapsuuteni Ämmäsuonmäen tuntumassa

Lähestyessäni elämäni iltapuolta tulevat usein mieleeni lapsuuteni leikkikentät ja kaikki kylän asukkaat sekä leikkikaverit, joista ei ollut puutetta.

Olihan kylässä paljon lapsia. Minä perheen nuorimpana olin kerkiäväinen tyttö, joka paikkaan ehtivä. Kotini oli tavallinen työläiskoti. Perhe oli 11-henkinen, mukana ajoittain myös serkkuja. Muistan vielä äitini siskon **Klaara**-tädin, joka oli myös useasti meillä.

Lapsuuteni poikkeaa paljon nykyajan lasten elämästä. Se ei ollut rahan voimalla saatua iloa, vaan piti itse keksiä leikit ja välineet. Kyllä niitä olikin: oli kittilähyp-

pelyt, pallopelit ja piilosillaolot. Leikittiin kauppaa: kattopäre vaan tiilen päälle ja erikokoisia kiviä punnuksiksi, millä ostokset mitattiin. Erikoisesti ovat mieleeni jääneet leikit veljeni **Auliksen**, Paveksi kutsutun, kanssa. Naapurin **Alli** ja minä olimme usein isosia pahvilaatikossa ja Aulis työnsi teleskoissa (kottikärryssä) talosta taloon kysyen, ostetaanko porsaita, ja me tytöt kyllä teimme parhaamme röhkien kuin porsaas laatikossa. Voi

niitä aikoja! Samoin myös leikit, missä Aulis oli Tarzan ja me valkoisia naisia vuorotellen. Kyllä kuusen oksat saivat kyytiä, kun niissä hypimme ja huusimme. Syksyisin kun oli sian teurastusaika, Hännisen setä laittoi minut naapurista hakemaan ”saparoveiviä”, ja minähän juoksin kuin säkkärä hakemaan sitä. Kun tulin takaisin, niin possu oli jo laudalla.

Lapsuuteni joulut eivät ole olleet liioilla lahjoilla pilattuja. Oli äidin tekemiä mollamajvoja, flaneliliivejä ja -paitoja, lapasia ja sukkia. En ole sen koommin nähnyt sellaista joulupukkia kuin meillä kävi. Hänellä oli jokin vanha takki nurin päällä ja koivistolainen syvällä pääs-

sä, ja ne jutut, joita pukki kertoi, olivat kuin satua lapsen mielessä. Milloin pukki tuli pulkalla, milloin ilmalaivalla, aina oli uusia tarinoita kerrottavana. Kyllä pukki sai mielikuvituksen liikkeelle.

Nyt usein muistan naapurin **Hannes**-setää kaiholla. Olisi hauska vielä joskus tavata kaikki lapsuuden leikkikaverit, **Allin, Kallen, Railin, Irenen, Annikin, Arvin, Milan** ja tietysti **Eeva-Leenan** ym, mutta se ei ole enää mahdollista, koska he eivät kaikki ole enää keskuudessamme.

Jossain vaiheessa muutimme asemalle ja sain uusia kavereita, joista on tullut vieläkin olevia ystäviä, mutta lapsuuteni varhaisvuodet ovat kuitenkin ensimmä-

mäisenä rakkaita muistoja kirjatessa. Johannesjuhlissa joskus aina tapaamme ja silloin elämme yhdessä lapsuuskaamme uudelleen. Muistakaamme, että ystävyys alkaa pienestä.

Perheeni oli minulle rakas: vanhempani, sisaret ja veljet. Elämäni paras aika oli lapsuus. Myös myöhempiä elon pyörteitä nyt jo iäkkäämpänä muistan kaipauksella. Koti Johanneksessa on muistoissani aina kultareunuksella piirretty. Koti oli pieni, mutta täynnä rakkautta ja huolenpitoa, mistä minä nuorempana sain ison osan.

Terveisin **Anja Hurme** (o.s. **Kujanpää**)

Lydia ja Emil Kujanpää v. 1947 jälkipolviensa ympäröimänä. Takana lapset puolisoineen, etualalla lastenlapset.

Konkarin kahvihetki

Yrjö Ahjosaari oli juhannusviikolla lehden kahvivieraana. Karjalaisen perinnetyön kokemuksia muisteltiin ja värikkäitä vaiheita listattiin. Omakohtaiset muistikuvat Johanneksesta liittyvät Niemelään, jossa kotipaikka oli meren äärellä. Kolmen-neljän vanhana merellinen ympäristö veti puoleensa ja säilynyt kuva-albumi vahvistaa tapahtumapaikkojen muistot.

Niemelän vieressä oli Pitkäsaari ja Pitkäsaaressa **Aunuksen Puun** iso vientisaha. Se tarjosi työtä monille suvun jäsenille. Sahan omisti 30-luvun jälkipuolella **Enso-Gutzeit** monien muutosten ja murren jälkeen. Sahapuun vientikysyntä oli hyvää ja Ravansaaren kautta tavara lähti maailmalle. **Ahjosaaret** olivat alkujaan **Adamssoneja** nimeltään ja suvun juuret olivat edellisen vuosisadan puolella Sysmässä. Talvisodan alkaessa Niemelä oli jätettävä ja evakkotie johti lounaiseen Suomeen. **Yrjö** syntyi keväällä 1940 Uskelassa eli nykyisen Suur-Salon keskellä. Jatkosodan vuosina paluu Johannekseen antoi hänelle mahdollisuuden kokea kotirannat omikseen, kunnes uusi lähtö oli edessä. Perhe juurtui Littoisiin ja rakentamisen eri lohkoilta löytyivät uudet ammatit.

Kasvu karjalaisuuteen

Littoisten kartanon maille kohosi lukuisasti evakkokoteja ja Ristikallion koulussa karjalaistaustaa oli lähialueilta vielä runsaammin. Viime lehteen haastateltu seura-aktiivi **Liisa Katajainen** oli yksi saman luokan oppilaista. Ei näistä taustoista silti koululaisten kesken puhuttu, arjen tapahtumat veivät voiton. Johannesjuhlit järjestettiin Kaarinan vuorolla pitkään Littoisissa Työväentalon pihapiirissä. Littoisten karjalaisyhdistys oli aktiivinen juhla-järjestelyissä ja Yrjökin oli talkooporukoissa mukana jo 50-luvun lopulla. Sen jälkeen monet karjalaiset yhteisöt ovat saaneet hänestä toimivan jäsenen: Kaarinan karjalaseura, Kaislahden koulupiiri, piirihallitus ja tietenkin myös Johannes-Seura.

Ohjelmalliset illamat

Johannekselaisten tapaamiset eivät ole olleet yksinomaan kesäjuhlien varassa. Seura on järjestänyt säännöllisesti pikkujoulutilaisuuksia, tanssi-iltoja, risteilyjä. Osallistuminen on ollut viime vuosiin asti sopivan aktiivista. Järjestelyjen taustalla on ollut seuran ohjelmatoimikunta, jota Yrjö on vetänyt

pitkän ajan. Vakiintuneet yhteistyökumppanit ovat antaneet mahdollisuuden hyvään työnjakoon ja lisäohjelman rakentamiseen tapahtumien tueksi. Tällaiset toimet ovat usein huomamatonta uurastusta, lukemattomien pienten asioiden valmistelua ja hoitoa niin, että lopputulos itse tilaisuudessa on sujuvaa. Päästään valmiiseen pöytään. Johannesjuhlatoimikunnan tehtävä on samanlainen, toistuu harvemmin ja on vastaavasti mittakaavaltaan isompi. Juhlatoimikunnan vetäjänä Yrjö on toiminut neljä kertaa. Seuran johtokunnan jäsenyys alkoi kaksi vuosikymmentä sitten ja jatkuu edelleen varajäsenen roolissa. Eikä johannekselaaisuuteen panostaminen ole sittenkään jäänyt huomaamatta, Yrjölle luovutettiin seuran uusi ansiomerkki viime vuonna ensimmäisessä saajaryhmässä.

Muistoja rajan takaa

Yrjö on ahkera kotiseutumatkailija. Alkukesän Johannes-matka oli järjestyksessä 44. Kaislahden koulupiirin matkoilla on parhaimmillaan järjestetty musiikkitapahtumia koko nykyisen kylän väelle, yhteistä kieltäkään ei ole enempää tarvittu. Johannes-Seuran matkoihin on usein liittynyt kirkon alueen muistomerkkien talkootyötä, sekä pystytystalkoita että alueen vuotuista hoitoa. Suuri urakka oli vuoden 2002 **Manta**-myrskyn jälkien korjaaminen. Useita isoja koivuja oli kirkonmäellä nurin ja muistomerkit vähällä musertua niiden alle. Yrjö oli myös valumestarina

muistoristin huipulla, kun tyhjä tila pakkasvaurioiden estämiseksi valettiin täyteen betonia. Matkat ovat tuoneet Yrjölle runsain mitoin nykyjohannekselaisia tuttavlia.

Kommelluksitta matkoista ei ole selvitty. Yksi mieleenpainuvimmista oli auton juuttuminen uuraalaaiseen juoksuhiikkaan. Kaunis hiekkakenttä ei aina paljasta etukäteen vaaroja ja vaikeuksia, joita pinnan alle kätkeytyy. Siitäkin kurimuksesta kertoja selvisi paikalliseläisillä avulla.

Maapallon ympäri pala kerrallaan

Yrjö on historian harrastaja, paikallishistoriat ovat siinä tärkeällä sijalla. Mutta eivät hänelle paperitiedot riitä, vaan mies hyppää pyörän selkään katsomaan miltä lähialueella ihan oikeasti näyttää. Ja miten maisema muuttuu vuosien mittaan. Tuttujen pyöräilyreittien varrella ainakaan asiat eivät jää huomaamatta. Vuotuisena tavoitteena on 3000 pyöräilykilometrin urakka. Tänä vuonnakin puoliväli on jo saavutettu. Kaikkiaan kirjanpito kertoo maapallon tulleen kahteen kertaan kierretyksi, eikä siinä ole edes mukana nuoruusvuosien työmatkapyöräilyä tai vapaampaa matkantaittoa.

Vapun edellä Yrjölle tuli tasavuotias täyteen ja sen merkeissä kahvitukseen liittyi pientä kikutustakin. Onnittelut ovat aina paikallaan.

– Hannu Rastas –

Syyskokouksella edessä suuri päätös: kansallispukuhankkeen jatkaminen

Kansallispuvun arvostus on nousussa nuorison keskuudessa, vaikka vanhempi sukupolvi ei sitä tahdo uskoakaan. Jokainen ihminen hakee juuriaan josain elämänsä vaiheessa. Kun useat sukupolvet ovat vaihtuneet Karjalasta evakkoon lähdön jälkeen, on omakohmainen karjalaisuus ja johannekselaisuus jäänyt kauas taakse. Ei ole enää siellä eläneitä henkilöitä eikä muistojen kertojia. On kuitenkin runsaasti Karjalasta kertovaa kirjallisuutta. Pukeutumalla Johanneksen kansallispukuun viestimme, ”mistä miun juurein on”. Kansallispuku siirtää perinteitä ja karjalaista kulttuuria tuleville sukupolville.

Nykyinen Johanneksen naisen äyrmöispuku valittiin äänestyksellä 1950-luvulla kauneussystistä, vaikka tiedettiin sen olevan kallis, vaikea valmistaa ja saatavuuden kanssa tulevan olemaan vaikeuksia. Nyt elämme tätä todellisuutta. Pukuun ei ole huntua, pukua tai sen osia ei saa valmiina mistään ja vanhat ohjeet ovat epämääräisiä. Nyt arvostamme esikuvia, alkuperää ja edullisempaa hankintahintaa. Tärkeää on myös mahdollisuus ostaa pukukonaisuus valmiina.

Johannes-Seuran taloudellinen tilanne mahdollistaa Johanneksen kansallispukujen virallistamisen ja niiden saamisen kaikkien saataville. Voimme jatkaa **Tyyni Vahterin** 50-luvulla esittämän, olemassa oleviin esikuviin perustuvan savakko-

puvun tekemistä Johanneksen viralliseksi kansallispuvuksi nykyisen hyväksytyn äyrmöispukumme rinnalle. Erilaisia vaatekappaleita savakkopukuihin on nyt jopa runsaasti. Niitä on 50-luvun jälkeen löytynyt eri museoista ja yksityisiltä henkilöiltä. Nykyistä pukua emme saa virallistettua, koska esikuvia ei ole. Puvuthan ovat naapuripitäjien esikuvista muunneltuja.

Pidämme ne arvokkaana karjalaisena kulttuuriperintönä varhaisemmilta ajoilta, joilta ei mitään vaatekappaleita Johanneksen seudulta ole säilynyt. Haastavia käsitöitä etsivät valmistavat pukua jatkossakin vanhojen ohjeiden mukaan. Johannes-Seuran johtokunta esittää syyskokoukselle Johanneksen uuden kansallispukuhankkeen jatkamista.

Tavoitteena on oikeisiin, alkuperäisiin esikuviin perustuva oma kansallispukukokonaisuus, jonka saatavuus jatkuisi myös johannekselaisten jälkipolville. Puvun hankintahinnan tulisi olla kohtuullisempi suhteessa nykyiseen Johanneksen naisen pukuun ja sitä olisi saatava myös valmiina. Uudet pukukokonaisuudet esitellään syyskokouksessa Johannesjuhlilla ja pro-

jektin jatkamisesta päättävät Johannes-Seuran jäsenet. Pallo on nyt sinulla! Jos et vielä ole seuran jäsen, voit suorittaa maksun ovel-la, ennen kokouksen alkamista.

Lämpimästi tervetuloa!
– Kansallispukutoimikunta –

Suomalainen kansallispuku 130 vuotta

Vuosi 2015 on suomalaisen kansallispuvun juhluvuosi. Suomalaisen kansallispuvun syntymäpäivänä pidetään 5.8.1885, jolloin Venäjän keisari-pari vieraili Suomessa. Lappeenrannassa keisarinna Maria Feodorovna sai suomalaisilta naisjärjestöiltä lahjaksi käsitöillä koristetun soutuveneen. Veneen soutajina oli kahdeksan kansallispukuihin pukeutunutta naista. Heidän pukunsa edustivat Suomen maakuntia, ja pukujen malleina olivat kansanomaiset juhla-asut. Tapahtuma uutisoitiin näytävästi sanomalehdissä myös maamme rajojen ulkopuolella.

Juhlavuoden näyttely Jyväskylässä

Suomen kansallispukukeskuksen Yhtä juhlaa -näyttely juhlistaa suomalaisen kansallispuvun 130-vuotista historiaa ja kansallispukujemme käyttöä suomalaisille merkityksellisissä tilanteissa. Suomalainen kansallispuku on elänyt mukana tapahtumissa ja juhlissa, ja sillä on kerrottavanaan monta nostalgista tarinaa. Sen historia on jatkoa kansanpukujen historialle. Kansallispuvut pohjautuvat kansan 1700- ja 1800-luvuilla käyttämiin juhla-asuihin.

Satoja kansallispukumalleja

Nykyään Suomessa on noin 400 erilaista kansallispukumallia. Osa kansallispuvuista on suomalaisten erityisesti rakastamia, kuten **Pauligin Paulan** tunnetuksi tekemä Sääksmäen naisen kansallispuku. Näyttelyssä on esillä kansallispukujemme historian suosituimpia ja rakastetuimpia malleja. Näyttelyssä kerrotaan myös, kuinka kansallispukumallit ovat muuttuneet 130 vuoden aikana: yleismuodin mukaan kankaita kevennettiin, hameen helman pituuksia muutettiin, puvun osia karsittiin ja kansallispuvun yhteys kansanpukuihin alkoi etääntyä.

Suomen kansallispukukeskus

Vuonna 1979 perustettiin Suomen kansallispukuneuvosto. Neuvoston yhtenä tehtävänä oli uusien kansallispukumallien kokoaminen ja olemassa olevien tarkistaminen esikuviaan vastaaviksi. Pukutarkistuksissa mm. puvun materiaalit ja mittasuhteet palautetaan alkuperäisiä vastaaviksi hyödyntäen museoiden kokoelmia. Pukuja saatetaan myös täydentää uusilla puvunosilla, esim. esiliinoilla, päähineillä ja päällyysvaatteilla. Nykyään Suomen kansallispukukeskus vastaa pukutarkistuksista ja uusien pukumallien kokoamisesta. Kaikki olemassa olevat kansallispukumallit ovat edelleen yhtä virallisia ja arvokkaita sellaisinaan. Ne kertovat omalta osaltaan suomalaisen kansallispuvun tarinaa.

Männääks yhes?

Johannes-Seuran jäsenistön keskuudessa on harkittu näyttelyyn tutustumista syksyn aikana. Jos olet kiinnostunut tulemaan mukaan, voit ilmoittautua Johannesjuhlilla seuran myyntipisteessä.

Kansallispuvun juhluvuoden näyttely Suomen kansallispukukeskuksen Kujalla 6.6.2015–31.1.2016. Yhteystiedot: Suomen käsityön museo Kauppakatu 25, Jyväskylä puh. 014 266 4370 (ti-su klo 11-18). Avoimna: ti-su klo 11-18, ajalla 1.6.–30.8.2015 museo auki lauantaisin klo 11-16
Lähde: http://www.craftmuseum.fi/nayttelyt/15_yhta_juhl原因.htm

Kansallispukua tuulettamaan

Imatralainen kansallispukujen valmistaja Soja Murto-Hartikainen keksi viisi vuotta sitten järjestää tapahtuman, jossa kenenkään ei tarvitse virallisesti esiintyä kansallispuvussa. Henkilökohtaisesti häntä harmitti olla aina töissä tai järjestelytehtävissä kansallispukuun pukeutuneena ilman, että ehti nauttia itse tilaisuudesta ja puvun tuomasta tunnelmasta. Soja Murto halusi tapahtuman, jossa kenenkään ei tarvitse olla töissä tai vastuussa muusta kuin omasta puvustaan ja eväistään. Ohjelmassa olisi mukavaa yhdessäoloa. Voi haastella toisten kanssa, ja jos jotakuta laulattaa, soitattaa tai tanssittaa, se piristää tapahtumaa.

Kansallispukujen tuuletuspiknik 5.8.

Ke 5.8. klo 14-17
Paimiossa
Käsityö museo Miilan pihalla
(Kirjakuja2)

Pukeudu kansallispukuun, kansanpukuun, muinaispukuun tai sen osaan. Tuunaa perinnepuvusta oman näköisesi!
Tai vedä yllesi kansallispukuasenne ja tule vaikka kukkamekossa!

Omat eväät ja varusteet mukaan piknikiin.
Kahvia voi ostaa paikanpäältä.
Sateella tuuletellaan sisätiloissa.

Paimion ensimmäisen tuuletuksen järjestävät Lyyli Tuomolan Säätiö ja Johannes-Seura ry

Tarvitaan vain kokoontumispaikka, johon levittää viltti ja jossa nauttia eväitä. Muu ohjelma syntyy itsestään. Asu on vapaa: voi pukeutua kansallispukuun, kansanpukuun tai muinaispukuun. Jos puku on jäänyt pieneksi tai se ei ole kokonaan valmis, puvun osan voi yhdistää nykyvaatteisiin ja tuuletella sitä. Sekin riittää, että vetää ylleen kansallispukuasenteen ja valitsee vaatekaapista mukavimman tuntuisen asun. Myös miehet ovat tervetulleita, kansallispuvussa tai ilman. Tapahtumaan voi osallistua myös koko perheen voimin, vauvasta vaariin. Maailman ensimmäinen tuulettapahtuma oli Imatralla 5.8.2010 Valtionhotellin puistossa. Osanottajia oli yli 120, kaikki pukeutuneita kansallispukuun, kansanpukuun tai näiden osaan. Neljässä vuodessa tuuletuspiknik on levinnyt ympäri maata. **Soja Murto-Hartikaisen** blogin mukaan vuonna 2014 tapahtumia järjestettiin ainakin 35 paikkakunnalla, joillakin jopa useampia. Esimerkiksi Turussa kansallispukuja on tuuletettu pariin otteeseen. Johannes-Seura ry ja Lyyli Tuomolan Säätiö järjestävät kansallispukutuuletuksen Paimiossa keskiviikkona 5.8.2015 Käsityö museo **Miilan** pihalla klo 14-17. Museo on avoinna klo 18:aan saakka eli piknikä voi sään salliessa jatkaa iltaan saakka. Sateen sattuessa voidaan tuulettaa sisätiloissa. Mikäli sinulla on kysyttävää tapahtumasta, ota yhteyttä **Riitta Kukkoseen**, puh. 050 307 7049 tai email: riitta.kukkosen@pp2.inet.fi.

Kesämatkan kohteeksi Art Paimensaari Savitaipaleella

Paimensaari on saari Kuolimojärvenssä Savitaipaleella. Vuodesta 1935 Paimensaaressa alkoi viettää kesääns viipurilaissyntyinen taidemaalari Väinö Rautio (1894-1974). Hän rakensi sinne vuonna 1948 ateljeen, missä on järjestetty kesänäyttelyitä vuodesta 1970 alkaen. Väinö Raution puoliso Elsa Valkonen (1900-1982) oli Uuraasta. Elsan täti Eeva Valkonen oli naimisissa Johanneksen Kaijalassa ja Väinö Rautio nähtiin usein ikuistamassa Rokkalanjoen ympäristöä, kun perhe oli kylällä sukuloimassa.

Art Paimensaari - Matti J.Rautio 85 -näyttely 30.6.-26.7.2015

Näyttelyn isäntä **Matti J. Rautio** syntyi Viipurissa 1930. Hänen isänsä, taidemaalari **Väinö Rautio** oli aikoinaan perustamassa sekä Viipurin Taiteilijaseuraa että Lappeenrannan Taiteenystäviä (myöh. Taideyhdistystä) ja Lappeenrannan piirustuskoulua. Väinö Rautio kuoli v. 1974, minkä jälkeen Matti J. Rautio on puolisonsa taidegraafikko **Eeva Jokipellon** kanssa jatkanut näyttelyperinnettä jo yli 40 vuotta. Molemmat työskentelevät edelleen.

Matti J. Raution osuus näyttelyssä käsittää kollaasi- ja akvarellimaalauksia eri kausilta. Vanhin työ on 6-vuotiaana maalattu pieni maisema-aihe, uusimmat 1950 -70 -lukujen luonnoksista tehtyjä kollaasimaalauksia vuosilta 2014 ja 2015. Töihin taiteilija on saanut inspiraation luonnosta, joskin niistä on usein vaikea löytää esittävää aihetta. Ne vuorottelevat ei-esittävien (abstraktien) matemaattisten kuvioiden kanssa, mikä esittämistapa onkin Matti J. Rautiolle ominaisinta. Vuosikymmenien mittaan eri materiaalein toteutetuista teoksista saa tämän kesän näyttelyssä hyvän läpileikkauksen. On hiekkaa, tuohta, puuta.

Öljymaalausta Matti J. Rautio on harrastanut hyvin vähän, nopeasti kuivuvaa akryyliä kausittain, ja sitäkin usein yhdistettyinä kollaaseihin. Viime vuosina hän on siirtynyt aivan uudentyyppiseen työtapaan.

Väinö, Matti ja Elsa Rautio. Kuva: Raution perhealbumi.

Näyttelyssä on kaksi osaa, joissa molemmissa isäntäpari on mukana:

I näyttelyosuus 30.6. – 26.7.

Vierailijoiksi Matti J. Rautio on juhlanäyttelyynsä kutsunut **Hely Hyrkkäsen** (pääsi Eläkeliiton valtakunnalliseen näyttelyyn kevättälvella 2015), **Maire Laarin** (esillä Etelä-Karjalan Taideyhdistysten aluenäyttelyssä Imatran Taidemuseossa 2014) ja **Arja Touran** (Lappeenrannan Taideyhdistyksen näyttelyssä 2013).

Mukana ovat lisäksi Kansantaideyhdistyksessä esillä olleet ja ns. ’Keskiviikkokerhossa’ maalausta vuosina 2013 – 2015 harrastaneet **Milja Markku** ja keraamikko **Aila Lammi**. Lehtikuvistaan tuttu **Pirjo Havo** on myös kutsuttu tähän näyttelyyn.

II näyttelyosuus 28.7. – 16.8.

Mukana ovat tulevat luolamaalauksista innoituksensa saanut lasitaiteilija **Eila Juuma**, Jasu Rouhiainen veistoksineen, kiviseppä-artesaani **Pirjo Martikainen** sekä perheen piiristä **Maarit Vepsä** (kollaaseja), **Joanna Lamberg** (maalauksia) ja **Katri Jokipelto** (valokuvia). Kaksi viimeksi mainittua tulevat Eeva Jokipellon seuraksi videohuoneeseen. Pihan valtaa jälleen veistoksillaan **Pertti Kuorttinen**. Näyttelyssä on taidearvonta.

Musiikkipitoiset Sunnuntaitapahtumat ovat 12. ja 26.7. klo 16.00.

12.7. vietetään Karjalaista iltapäivää, esiintyjinä **Matti J. Rautio**, **Terttu Kultanen** sekä **Ukkopojat**.

26.7. musisoivat Savitaipaleen Musiikki-koulun entiset ja nykyiset oppilaat.

Sunnuntaitapahtumien kahvitarjoilusta huolehtivat Savitaipaleen Martat. Näyttelyihin pääsy on vapaa.

Lähde:
<http://www.artpaimensaari.com/>

Uuraan rata 90 vuotta

Koppelo-kaivinkone ratatyömaalla Niemelässä. Kuva: Työväen Arkisto.

Uuraan radan suunnittelu alkoi jo 1920-luvun alussa. Rataa tarvittiin etupäässä sataman toimivuutta lisäämään.

Viipurin-Koiviston-Uuraan rataosuuden kunniaksi tehty jetoni eli erityismitali. Jetoni oli alun perin ranskalainen sotilasmitali, joka otettiin Venäjällä rautateiden käyttöön. Suomessa jetoniperinnettä jatkettiin vielä itsenäisyyden vuosina. Kyseinen jetoni 1926 on todennäköisesti viimeinen vanhan sarjan mitali. Hopeiset 3 cm kokoiset jetonit oikeuttivat kantajansa ilmaisiin matkoihin kyseisellä rataosuudella. Jetonin etupuolella on Viipurin linna ja kääntöpuolella Uuraan satama ja lautatarhoja.

Kuva Lahden hisorillainen museo/ Tiina Rekola.

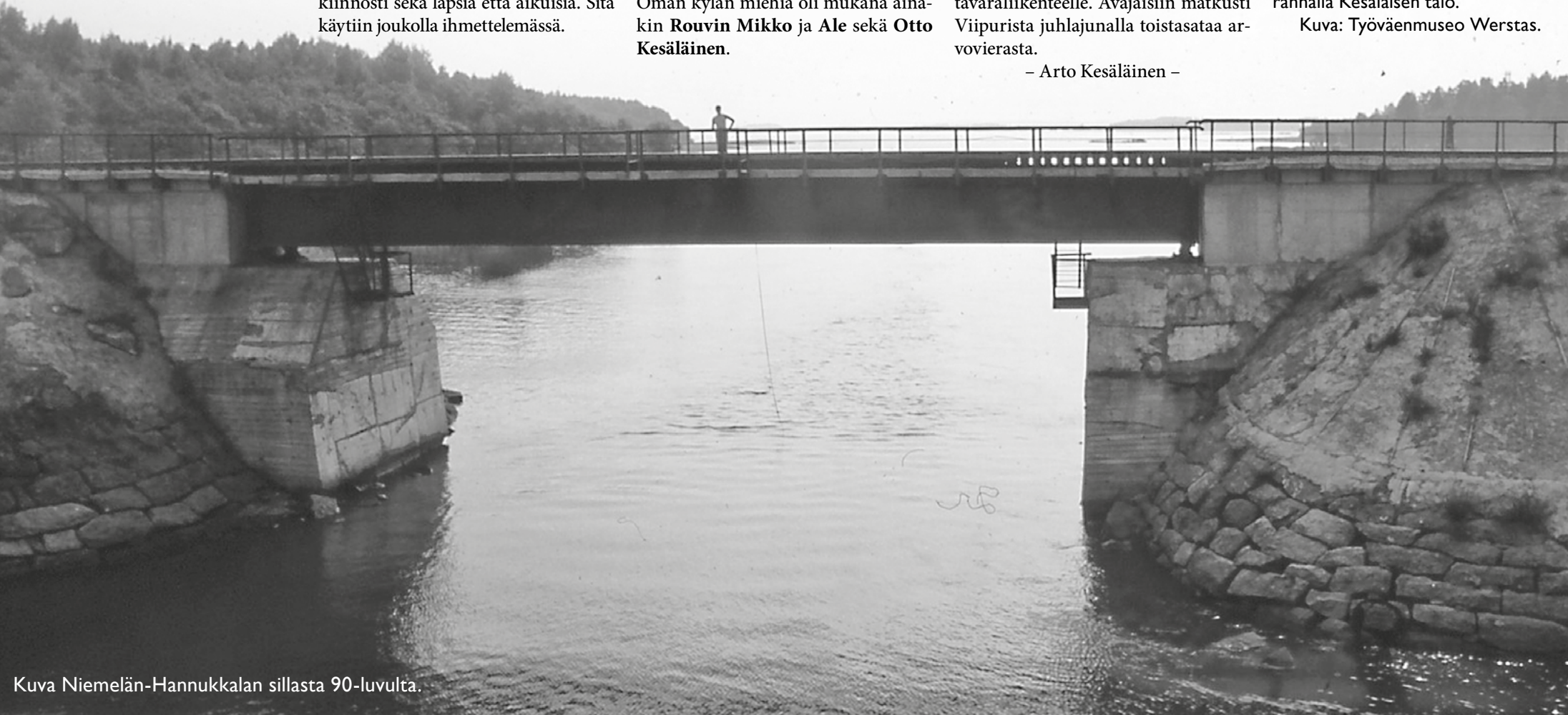

Liikennöitävään kuntoon rata valmistui joulukuussa 1925. Lokakuussa 1926 rata avattiin säännölliselle henkilö- ja tavaraliikenteelle. Avajaisiin matkusti Viipurista juhlanjuna toistasataa arvovierasta.

– Arto Kesäläinen –

Nosturikone Hannukkalan siltatyömaalla. Työmiehistä oikeanpuoleisin nimetty Heikki Pietiläiseksi. Vastapäisellä rannalla Kesäläisen talo.

Kuva: Työväenmuseo Werstas.

Kuva Niemelän-Hannukkalan sillasta 90-luvulta.

Siellä oli kesä ja käki kukkui 170 kertaa

Täällä Lounais-Suomessa on hytisty sateessa ja tuulessa kesää odotellessa. Kotiseutumatkalla toukokuun lopussa selvisi, että kesä piileskelikin Johanneksessa. Lauantaina, varsinaisena retkipäivänä, ilma ei olisi voinut olla kauniimpi. Aurinkoinen, lämpöinen ja tuuleton sää heli matkailijoita. Iloisella mielellä lähdimme kukin omalle tahollemme katsomaan entisiä kotipaikkojamme. Tällä matkalla kiertelimme myös laajaa hautausmaata ja etsimme suomalaisten hautakiviä. Löytyihän niitä, ja useissa oli vielä teksti luettavissa. Selvästi erottuivat myös ne hautakivet, jotka paikallisen väestö oli ottanut käyttöönsä suomalaisilta. Kivien pinnat oli puhdistettu entisistä teksteistä. Kirkon mäki siistitettiin. Pääportaiden molemmin puolin olevat rukoilevien enkelien patsaat olivat puhtaat spraymaaleista.

Vilhoa hymyilyttää Revonsaaren presidenttinä olo. Komealla lakilla voi mennä vaikka saunaan.

Kotitanhuville

Mantereen kylille menijät odottelivat aamulla tunnin verran lähtöään kylille. **Revonsaaren** menijöille oli vene **Riikosen** rannassa. Menijöitä oli saaren eri kyliin, eniten **Rapelin** ja **Pukin** rannoille. Rapelille meni suuri joukko henkilöitä, jotka kaikki olivat sukua keskenään. Mukana oli ensikertalaisiakin. Meitä Revonsaaren eteläpäähän **Pyökärille** menijöitä oli kolme. Edellisenä iltana olimme käyneet kyselemässä **Makslahden Pulpin** rannasta venettä. Rannalla on kalankasvattamo ja vartijoina useita haukkuvia isoja koiria. **Seppo** oli kuitenkin urhea ja meni rantaan koiria pelkäämättä. Asia saatiin sovittua, vaikka edellisen kesän veneen kuljettajaa ei enää ollut

paikalla. Lauantaiaamuna istuimme reppuinemme veneeseen ja soutaminen kohti Salminiemeä alkoi. Venemies oli huolehtivainen ja kyseli, onko meillä tarpeeksi evästä. Matka edistyi hitaasti, joten päätimme rantautua jo Hankalan kylän kohdalla.

Kohti Pyökärin kylää ja käen kukuntaa

Pirkon ja **Pertin** kanssa lähdimme talvamaan Pyökärille etsien tietä sinne. Ohittelimme tuttuja paikkoja ja lopulta tulimme Selkätielle. Saarella on riehunut voimakkaita myrskyjä. Kaatuneita puita ja isoja oksia oli pitkin ja poikin tiellä. Välillä heräsi epäily, olimmeko oikealla tiellä. Vihdoin tie kääntyi ja tunnistin erikoisesti kasvavan männy. Tuossa ovat eetukkalaisten rauniot

ja hetken päästä aukeaa tuttu pihapiiri. Olemme äitimme ja isovanhempiemme kodin, **Rajalan** talon, pihalla. Tuskin ehdimme ottaa reput selästä, kun käki alkaa kukkua. Lasken kukunat; niitä on uskomattomat 170 kertaa. Se oli tervetulotoivotus vailla vertaa. Sytytetään nuotio ja keitetään pakissa kunnan kahvit. Syödään eväitä ja ihasotellaan vehreitä maisemia. Pihapiirissä kasvaa kuusi, joka oli aivan pieni, kun tulimme tänne ensi kertaa 25 vuotta sitten. Kuusi on nyt pitkä ja tuuhea ja sen oksien alla on kerran pidetty sadetta. Puhelimeni alkaa soida jatkuvasti. Ison veneen kuljettajan kanssa on vaikeuksia. Paistetaan makkaraa ja juodaan samppanjaa. Muistelemme isovanhempiamme. Tässä asuivat veljekset **Otto** ja **Edvard Pyökäri**. Edvardilla oli

kauppa talon tien puoleisessa päässä. Molemmilla oli oma saunansa. Tunnit hujautavat nopeasti ja on aika palata takaisin. Nuotio sammutetaan vedellä. Saarella on ollut useana vuotena laajoja metsäpaloja. Hankalan kylään menevä tienpohja löytyy. Ohitamme entisen tanssilavan kohdan ja päätämme löytää ristipetäjän. Hankalan suon nurkalla kasvaa petäjä, jonka kylkeen on veistetty risti. Sen on veistänyt **Väinö Haltia** pienenä poikana. Väinö ja hänen **Eeti**-veljensä ryömivät pusikossa ja näkivät, kun jääkärit ampuivat nuoret miehet **Anton Karvasen** ja **Akseli Hankalan** 3.5.1918. Heidät ammuttiin ilman oikeudenkäyntiä. Ristipetäjä seisoo vankkana paikoillaan ja on nähnyt kaikki sodat. Kunnioitettava puu ja paikka.

Lomanviettoa saarella

Vene ei ole vielä tullut. Lähellä rantaa on telttä, ja uteliaina päätämme katsoa, onko siellä ketään. Teltasta kurkistelee iloisesti naurava nainen, joka osoittautuu englannin kielen taitoiseksi. Hän on pietarilainen, jonka mies on lähtenyt kalastamaan. **Pirkko** keskusteleekin hänen kanssaan kertoen, miksi olemme saarella. Nainen kertoo, että he käyvät useasti täällä. Eniten hän iloitsee siitä, että on saanut kahden vuoden viisumin Suomeen. Kiikaroin venettä, ja kaislikon suojasta se näkyy jo tulevan. Pulpin rannassa maksamme matkasta, vaikka soutaja ei olisi mitään ottanutkaan.

Hän laittaa rahat nopeasti taskuunsa ja häipyä paikalta. Syynä on paikalle ilmestynvä kalakasvattamon omistaja. Hän lupaa meille, että ensi kesänä tämä paikka on aivan toisenlaisessa kunnossa. Mihin suuntaan kunto sitten muuttuu, jää nähtäväksi! Sinne jäi taas rakas Revonsaari vehreine rantoineen. Saisipa joskus olla saarissa niin kauan kuin haluaisi! Vilkuttelemme **Haltiansaarelle** terveiset haltialaisilta. Haltiansaari ja Pirkon kotisaari **Huunonsaari** ovat vielä käymättä.

Pirkko ja Liisa kuuntelemassa käen kunkuntaa Rajalan talon raunioilla.

Revonsaaren presidentti

Rapelilla käyneet olivat kruunanneet Revonsaaren presidentiksi **Vilho Miettisen**. Hän on järjestyksessä kolmas presidentti. Edeltäjiä olivat **Lauri Airikka** ja **Eero Skyttä**. Paluumatkalla hänelle lahjoitettiin komea merimieslakki. Sitä korosti kokardina oleva ankkuri, kuten saarelaiselle sopii. Me alamaiset jäämme odottelemaan presidenttimme toimenpiteitä Revonsaaren hyväksi. Matkustajat olivat tyytyväisiä kokemuksiinsa. Palautteita ja kokemuksia kuultiin myös linja-autossa. Johannes jätettiin kirkonmäellä yhteisesti laulettuun **Suvivirren** säkeiin.

– Liisa Katajainen –

Rusupiiirakkapiknikillä Kukkolassa

Kaunis lauantaiaamu Johanneksessa. Seppo aloitti kuljetuksen kotikyliin. Ensin olivat revonsaarelaiset vuorossa. Sää oli mitä parhain venekyytiin. Me kaksi Kukkolaan menijää olimme seuraavia.

Kukkolassa on paljon rakennettu, on ”ökytaloja”, mutta suurin osa on pienempiä, ”tavallisen näköisiä”. Monta suomalaisten rakentamaa ei ole enää jäljellä. **Seppo Kukoksen** kotitalo, arkkitehti **Uno Ullbergin** piirustuksilla tehty, on paikallaan, vaikka näytti asumattomalta. Kaksi vuotta sitten puretun **Eino** ja **Kerttu Kukoksen** talon, **Riihelän**, paikalle ei ole vielä rakennettu mitään. **Maarosen Kallen** myös säilynyt talo näytti asumattomalta. **Viktor Kaijasen** talo on mäellä, samoin **Koson** talo. Sen pihapiiri on erittäin kauniissa kunnossa marjapensain ja kasvimaineen.

Kyläte molemmin puolin on aika tiiviisti aidattu. Nyt on aitamateriaalina paljon värikästä peltiä. Rantaan menimme vähän niin kuin varkain, kun piti päästä naamapesulle Kukkolan rantaan. Ei meitä kukaan pois ajanut, vaikka varmaankin he näkivät aikeemme.

Sitten seurasi ”Rusupiiirakan syöjät Kukkolassa”-seuran tilaisuus: Maarosen Kallen portinpieleen katoimme piknikin. Siinä oli mukavaa nauttia piirakasta sekä kauniista kesäpäivästä.

Karjalan käki ei tällä kertaa meille kukkunut. Se oli mennyt Revonsaareen ja siellä yltiöpäisesti kukkunut pitkälti toistasataa kertaa. Täytyy myöntää, että kävi vähän kateeksi.

– Riitta Kukkonen ja Kristina Vairinen –

Riikosen rannan merimaisemaa Vaahtolassa.

Matti Pentin jälkeläiset

**Penttien sukutapaaminen järjestetään lauantaina 25.7. kello 11.00
Johannesjuhlien yhteydessä Liedossa.**

Matti Pentin syntymästä tulee kuluneeksi 200 vuotta ensi vuonna. Tällöin on tarkoitus julkaista tarinallinen suku-
kirja, jossa kerrotaan Pentin suvun jäsenten elämästä ja suvun jäsenten vaiheista.
Kaikki suvun jäsenet ovat lämpimästi tervetulleita. Myös ennakkoon lähetetyt tiedot suvustamme otetaan ilolla
vastaan sähköpostiosoitteessa anne@fandonia.fi. Katso myös facebook-ryhmä Matti Pentin jälkeläiset.
Tervetuloa, nähdään Johannesjuhlilla heinäkuussa!

– Anne Pentti –

(Matti Pentin pojanpojanpojantytär, Simo Pentin pojanpojantytär, Albert Pentin pojantytär ja Arvi Pentin tytär)

Hörkön sukuseuran vuosikokous la 25.7.2015

Klo 11.45 Liedon Loukinaisten koulussa Johannesjuhlien yhteydessä. Tervetuloa!

Vaahtola-Rokkala-Riionsaari kyläkokous Johannesjuhlissa 25.7. klo 11.30.

Tervetuloa!

Koskijärveläiset – tavataan la 25.7. 2015

Klo 11.00 Liedon Loukinaisten koulussa Johannesjuhlien yhteydessä. Tervetuloa!

Johannesjuhlien myyntipöydältä löytyy:

JOHANNES LÄHELLÄ – KAUKANA.....	5,00	JOHANNES-laatta	20,00
JOHANNEKSEN PITÄJÄKARTTA.....	10,00	HEIMOLAN MUSIIKKIA	15,00
JOHANNESVIIRI, pöytämalli.....	30,00	KARJALAN KUNNAILLA, musiikkia	15,00
ISÄNNÄNVIIRI, 400 x 70 ja 450 x 70.....	62,00	KUKKONEN: Viljo Vyryläinen.....	12,00
ISÄNNÄNVIIRI, 550 x 70 ja 500 x 70.....	67,00	LUONTOVIDEO, KANNAS.....	15,00
JOHANNEKSELAISET ry: 25v. historiikki	3,00	SUOMEN LIPPU	25,00
JOHANNEKSE VIISI, pelimannimusiikkikasetti....	1,00	VAAKUNAVYÖ.....	25,00
ONNITTELUADRESSIT.....	5,00	JOHANNES TÄNÄÄN- lehtinen.....	2,00
SURUADRESSIT	7,00	JOHANNES EILEN- lehtinen	2,00
T-PAITA, JOHANNES, sininen tai valkoinen	10,00	ILKAN MUISTOKONSERTTI- CD.....	10,00
JOHANNES-pinssi.....	5,00	RESERVILÄISLIITON VALOKUVAKORTIT.....	5,00
KAIJALA-kirja.....	20,00	KARJALA- kynttilä.....	6,00
JOHANNEKSELAISI RUOKII.....	5,00	JOHANNES- CD	10,00
KANSALLISPUKUKORTTI	1,50	VIROLAINEN- kortit.....	2,00
POSTIMERKKI.....	2,00	VIIPURIN ONNEN VALKOHIUTALEITA- CD.....	10,00

**Hinta: 35 €/kpl,
3 kirjaa 100 €.**
+ toimituskulut (nouto postista):
**9,30 €/kirja, 11,30 €/2 kirjaa,
13,30 €/3 kirjaa.**

Lähetykset ulkomaille:
maakohtainen hinnoittelu.

Tiedustelut:

Johannes-Seura ry, Myllytie 1,
21500 PIIKKIÖ, puh. 02 4795 118,
email: johannesseura@elisanet.fi

Teoksen kirjoittaja Pirkko Kanervo
on juuriltaan johannekselainen.

Simo Hörkön sukuyhdistyksen retki Seilin saareen lauantaina 15.8.2015

Tervetuloa myös Hörkön sukuseuran jäsenet.

Matkareitti:

Pori, Linja-autoasema klo 7.00
Eura, Linja-autoasema (tarvittaessa) klo 7.45
Pöytyä, Riihikosken pysäkki (Huittinen-Turku -tien varrella) klo 8.30
Turku, linja-autoasema, laituri 9 klo 9.10
Uudenmaantietä Piikkiöön, pysähdytään Kivikartion, Piispanristin ja Kaarinan keskustan pysäkeillä.
Piikkiö, Kirkko, Myllytie klo 9.40
Sattmark kaffe & safka, kahvitauko 30 min klo 10.30
Nauvo, satama klo 11.45
Laiva lähtee Seiliin klo 12.10
Laiva lähtee Seilistä Nauvoon klo 14.35
L'Escale ravintola, ruokailu klo 15.10
Paluu samaa reittiä.

Retken hinta on 60 €, hintaan sisältyy:

Sattmarkin kahvituvassa kahvi ja sämpylä, opastus ja sisäänpääsymaksu Seilin kirkkoon, bussi- ja lauttamaksut sekä
ateria L'Escalessa. Maksu 31.7.2015 mennessä, tilille Eira Laiho FI 98 5700 8120 0139 04.
Ilmoittautuminen (ilmoita mistä nouse bussiin ja ruoka-allergiasi) viimeistään 31.7.2015 Eira Laiho puh: 040 5129135
tai eira.laiho@dnainternet.net

Kymmenen vuotta perinteen keruuta Paimiossa

Turun Sanomat julkaisi 14.3.2005 artikkelin Perinnetieto talteen Paimiossa:
”Paimiossa lähdetään keräämään talteen tietoa paimiolaisten kylien ja ihmis-
ten menneestä arjesta. Ajatus on tallettaa tietoa niin taloista kuin tavoistakin.”
...”Voi niitä perinteitä, voi niitä kaskuja - haluamme saada talteen koko ihmis-
elämän kirjon, työryhmän sihteeri Anja Alhokankare henkäisee.”

Kymmenen henkilön muodostama
Perinnetyöryhmä virallistettiin: pe-
rustettiin Paimion Perinneyhdistys ry,
jonka tarkoituksena on edistää ja tukea
Paimion seudun perinteen keräämiseen
ja julkaisemiseen liittyvää toimintaa
ja harrastusta sekä kerätä, taltioida ja
julkaista henkiseen ja aineelliseen pe-
rinnekulttuuriin liittyvää materiaalia.

Vuonna 2011 julkaistiin karttakirja
Vistalt ja muhalt – vanhoja karttoja
Paimiosta. Siihen on merkitty ja lu-
etteloitu n. 1300 asuinpaikkaa tai muuta merkittävää kohdetta. Karttakirjan
valmistuttua aloitettiin uusi hanke. Saadun aineiston pohjalta koostettiin kirja
Vistalt ja muhalt – Kuvia ja kertomuksia Paimiosta. Kirjan ensimmäinen osio,
Kylä ja taloja, kierrättää lukijaa Paimion kylissä. Kirjan muissa osissa tutustu-
taan eri kirjoittajien muisteluiden, kertomusten ja kuvien kautta elämänmenoon
paikkakunnalla ennen vuotta 1940. Kirjassa on 308 sivua ja kuviakin yli 300.
Kirjaan voi tutustua Johannesjuhlilla Liedossa, myyntihinta 35 €.

21.-23.8. Johanneksen matka
Lokki hotel alk. 129 €

16.30 lähtö, ruokailu, Viisumi 64 €

StarTours Oy • 020 7931 040

StarTours Oy
Ritvan Matkat ja Retket
www.ritvanmatkatjaretket

Päättilän koulupiiriläiset

Kokoontuvat Johannesjuhlilla 25.7.2015
Liedossa klo 11:00

Johtokunta

Johannekselainen

Johannekselainen ilmestyy n. 10 kertaa vuodessa

Kustantaja ja julkaisija:

Johannes-Seura ry

Toimisto:

Myllytie 1 (Kirkonkulma) 21500 Piikkiö, puh. 02-4795 118

Avoinna: keskiviikkoisin klo 12-17 ja kuukauden ensimmäisenä
ja kolmantena arkilauantaina klo 10-15. (ks. sivu 2)

www.johannes.fi

sähköposti: johannesseura@elisanet.fi

Päätoimittaja:

Hannu Rastas, Saksantie 89, 21500 Piikkiö

Puh: 050-3541 363

Sähköposti: hannu.rastas@dlc.fi

Lehtitoimikunta:

Marjatta Haltia, Liisa Katajainen, Sari Scimone,

Kaija Sipilä ja päätoimittaja.

Lehden toimittajia:

Kaikki lukijamme, johannekselaiset ja heidän ystävänsä.

Ilmoitushinnat: 0,55 €/palstamm (perusteena 4-palstainen sivu,
palstan maksimileveys 70 mm).

Säännöllisistä jatkuvista ilmoituksista alennus.

Kuolinilmoitukset: *Leveä palsta (Kapea palsta)*

- korkeus enintään 8 cm = 65 € (40 €)

- korkeus enintään 10 cm = 85 € (50 €)

- korkeus enintään 12 cm = 100 € (60 €)

Kiitosilmoitukset: 5 €.

Tilaushinnat vuonna 2015:

Vuosikerta 30 € Suomi ja Ruotsi, muut maat 35 €.

Piikkiön Osuuspankki FI54 4714 1020 0595 46.

Toimituksellinen aineisto:

Lukijoiden kirjoituksia ja kuva-aineistoa otetaan muokattavaksi jul-
kaisemista varten tai julkaistavaksi sellaisenaan.

Vastuu ja päätökset julkaisemisesta ovat toimituksen. Julkaisemisen
jälkeen alkuperäiset kuvat palautetaan,
muu aineisto pyydettyäessä.

Vastuu ilmoituksista:

Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti

ei vastaa. Ilmoituksen poisjäämisestä tai muusta julkaisemisesta sat-

tuneesta virheestä lehden vastuu rajoittuu enimmillään

ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

Taitto: Esa Haltia

Sata-Pirkan Painotalo Oy